Aika 10.11.2026, klo 09:00

Paikka N2 neuvotteluhuone, Satasairaala/Teams

Käsiteltävät asiat

§ 567 **Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**

§ 568 **Kokouksen pöytäkirjantarkastajat**

§ 569 **Hyvinvointialuejohtajan ajankohtaiskatsaus**

§ 570 **Kiinteistövaihdannan palvelun yleisvaltakirjan myöntäminen**

§ 571 **Ensihoidon palvelutasopäätös vuodelle 2027**

§ 572 **Nuorisovaltuuston toimintasuunnitelma ja budjetti 2027**

§ 573 **Vammaisneuvoston toimintasuunnitelma ja budjetti 2027**

§ 574 **Vanhusneuvoston toimintasuunnitelma ja budjetti 2027**

§ 575 **Satakunnan hyvinvointialueen toiminta- ja taloussuunnitelma 2027-2029 sekä talousarvio 2027**

§ 576 **Vastine valtuustoaloitteeseen koskien Satakunnan pelastuslaitoksen kummitoiminnan käynnistämistä helpottamaan työvoiman saantia pelastajiksi**

§ 577 **Vastine valtuustoaloitteeseen koskien apuvälineiden lainauksen saatavuutta kaikissa sote-pisteissä Satakunnan hyvinvointialueella**

§ 578 **Vastine valtuustoaloitteeseen koskien Satakunnan hyvinvointialueen perusterveydenhuollon suoritteita ja hoitoonpääsytoteumia**

§ 579 **Vastine oikaisuvaatimukseen koskien Kokemäen hammashoitolan sulkemista ja palvelutuotannon siirtoa**

§ 580 **Vastine oikaisuvaatimukseen koskien Pihlavan hammashoitolan sulkemista ja palvelutuotannon siirtoa**

§ 581 **Hyvinvointialuejohtajan päätöspöytäkirjat**

§ 582 **Muut asiat**

§ 583 **Tiedoksi merkittävät asiat**

§ 584 **Lausunnon antaminen Turun hallinto-oikeudelle koskien Satakunnan hyvinvointialueen omaishoidon tuen toimintaohjetta ja myöntämisperusteita 1.7.2026 alkaen**

§ 585 **Lausunnon antaminen Turun hallinto-oikeudelle koskien omaishoidon tuen palkkioluokkia 2026**

Osallistujat

Heidi Viljanen, puheenjohtaja
Juha Korkeaoja, 1. varapuheenjohtaja
Niina Immonen, 2. varapuheenjohtaja
Anna Alarautalahti-Heurlin, sihteeri
Sinikka Alenius
Asko Aro-Heinilä
Anne Holmlund
Atte Hölttä
Juha Joutsenlahti
Keijo Kerola
Jenni Laurila
Harri Lehtonen
Helena Ollila
Eija Salmi
Aila Haikkonen
Mari Kaunistola
Jari Myllykoski
Heimo Nikula
Mirja Ylijoki
Tero Mäkiranta

§ 567
Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Ehdotus
Esittelijä: Tero Mäkiranta, hyvinvointialuejohtaja

Kokous todetaan laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Käsittelyjärjestykseksi hyväksytään esityslista.

§ 568
Kokouksen pöytäkirjantarkastajat

Hallintosäännön 140 §:n mukaan pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla.

Ehdotus
Esittelijä: Tero Mäkiranta, hyvinvointialuejohtaja

Pöytäkirjantarkastajiksi valitaan Juha Joutsenlahti ja Keijo Kerola.

§ 569
Hyvinvointialuejohtajan ajankohtaiskatsaus

Käydään keskustelua ajankohtaisista asioista.

Ehdotus
Esittelijä: Tero Mäkiranta, hyvinvointialuejohtaja

Aluehallitus päättää

- merkitä annetun ajankohtaiskatsauksen tiedoksi.

§ 570
Kiinteistövaihdannan palvelun yleisvaltakirjan myöntäminen

SATAHADno-2026-12100

Valmistelijat / lisätiedot:

Anna Alarautalahti-Heurlin, anna.alarautalahti-heurlin@sata.fi

Maanmittauslaitoksen ylläpitämässä Kiinteistövaihdannan palvelussa yhteisöä voi edustaa vain henkilö, jolla on asianmukainen oikeus edustaa yhteisöä palvelussa tehtävissä oikeustoimissa. Palvelussa toimivalla yleisvaltuutetulla on oikeus allekirjoittaa sähköisesti muun muassa kiinteistön luovutuskirjoja, vuokraoikeuksiin liittyviä asiakirjoja, hakemuksia sekä muita palvelussa käsiteltäviä asiakirjoja.

Kiinteistövaihdannan palvelua koskevan sääntelyn mukaan yhteisön yleisvaltuutetulle annetaan yleisvaltakirja, jonka myöntää toimivaltainen toimielin.

Satakunnan hyvinvointialueen hallintosäännön 147 §:n mukaan:

"Aluevaltuuston ja aluehallituksen päätökseen perustuvan sopimuksen, sitoumuksen tai muun kirjelmän allekirjoittaa hyvinvointialuejohtaja, jollei aluehallitus ole päättänyt toisin."

Hyvinvointialueen yleistä edustamista koskevan toimivallan perusteella on tarkoituksenmukaista, että yleisvaltakirja myönnetään hallintojohtajalle.

Yleisvaltakirjan myöntäminen ei siirrä päätösvaltaa kiinteistöjä koskevissa asioissa. Kiinteän omaisuuden myyntiä, hankintaa, vuokraamista ja muita kiinteistöoikeudellisia toimia koskeva päätösvalta määräytyy edelleen hyvinvointialueen hallintosäännön, toimintasääntöjen ja muiden toimivaltapäätösten mukaisesti. Yleisvaltakirja oikeuttaa ainoastaan toimimaan hyvinvointialueen edustajana Kiinteistövaihdannan palvelussa ja allekirjoittamaan siellä käsiteltäviä asiakirjoja toimivaltaisen viranomaisen tekemien päätösten mukaisesti.

Ehdotus
Esittelijä: Tero Mäkiranta, hyvinvointialuejohtaja

Aluehallitus päättää

- myöntää hallintojohtajalle yleisvaltakirjan Maanmittauslaitoksen Kiinteistövaihdannan palvelussa toimimista varten,
- valtuuttaa hallintojohtajan edustamaan hyvinvointialuetta Kiinteistövaihdannan palvelussa sekä allekirjoittamaan hyvinvointialueen puolesta palvelussa käsiteltäviä kiinteistön luovutuksiin, hankintoihin, vuokraoikeuksiin ja muihin kiinteistöoikeudellisiin toimiin liittyviä asiakirjoja,
- todeta, että valtuutus koskee ainoastaan hyvinvointialueen edustamista Kiinteistövaihdannan palvelussa eikä siirrä tai muuta hallintosäännön, toimintasääntöjen tai muiden toimivaltapäätösten mukaista päätösvaltaa,
- tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Tiedoksi
Maanmittauslaitos

§ 571
Ensihoidon palvelutasopäätös vuodelle 2027

SATAHADno-2026-12498

Valmistelijat / lisätiedot:

Vesa Lund, vesa.lund@sata.fi

Liitteet

1 Ensihoidon palvelutasopäätös 2027

Perustelut

Ensihoidon palvelutasopäätös kuvaa ensihoidon palvelurakennetta sekä tavoitteita. Ensihoidon tehtävät on määritelty Terveydenhuoltolaissa (1326/2010) sekä Ensihoitoasetuksessa (585/2017). Sosiaali- ja terveysministeriö on v. 2025 alussa päivittänyt ohjeen palvelutasopäätöksen laatimiseksi. Palvelutasopäätös laaditaan yhtenevästi Länsi-Suomen yhteistyöalueella ja hyväksytään lain vaatimalla tavalla Länsi-Suomen yhteistyöalueen ensihoidon ohjausryhmässä sekä hyvinvointialueen sote-johtoryhmässä ennen aluehallituskäsittelyä. Palvelutasopäätös on julkinen asiakirja, ja siinä on huomioitu STM:n ohje ensihoidon resurssien salassapidosta.

Satakunnan hyvinvointialueen ensihoito on korkeatasoista ja sitoutunutta. Korkeatasoinen ensihoitajien antama hoito pystytään tasavertaisesti toteuttamaan koko maakunnan alueella, koska kaikki toimivat yksiköt ovat korkeimman osaamisen tasolla (hoitotaso) ja toimintaa tukee oman hyvinvointialueen lääkäriyksikkötoiminta koko maakunnan alueella. Koska yksiköissä on pääosin pitkälle koulutettuja terveydenhuollon ammattihenkilöitä, tukee hyvin toimiva ensihoito myös muuta terveydenhuoltopalvelua, koska suuri osuus potilaista vaatii perusteellisen hoidon tarpeen arvion sekä mahdollisimman korkeatasoisen ensihoidon ennen hoito- tai kuljetuspäätöksiä. Ensihoitopalvelussa tehdyillä päätöksillä on kauaskantoinen merkitys koko potilaan hoitoketjun osalta, myös kokonaisvaltaisten kustannuksien näkökulmasta. Vuoden 2027 palvelutasopäätös sekä suunnitelmat jatkovuosien osalta tulevat tukemaan tätä toimintaa.

Vuoden 2027 palvelutasopäätös on kirjoitettu huomioiden Satakunnan hyvinvointialueen päättämä talousarviosuunnitelma. Huomioiden talousarviokehyksen, vuoden 2026 aikana tehdyt säästöpäätökset ja niiden vaikutukset sekä toiminnalliset ja lainmukaiset yhtenevän palvelun vaatimukset, antaa tämän hetken talousarvio mahdollisuuden siihen, että muutoksia tämän vuoden palvelutasoon ei ensi vuodelle tehdä. Vuoden aikana tehdyn seurannan mukaan vuoden 2026 alusta voimaan tulleet muutokset eivät ole aiheuttaneet merkittäviä ongelmia potilaiden saamaan palveluun tai sen oikea-aikaisuuteen. Kuitenkin kynnys seuraavien säästötoimien osalta on korkeampi, koska säästötoimet ensihoidon osalta tarkoittavat jatkossakin yhä riskialttiimpia valmiusaikojen ja resurssien pienentämisiä. Tämä voi jo nykyisinkin esiintyvissä ruuhkatilanteissa johtaa tilanteeseen, jossa saman aikaisesti useammalla paikkakunnalla on ambulanssilla merkittäviä viiveitä potilaiden tavoittamisessa, ja tämä voi vaarantaa pahimmillaan potilaan saaman hoidon ja terveyden.

Palvelutasopäätös esitetään tehtäväksi 1 vuodeksi. Vuoden 2027 lopussa päättyvät yksityisten palveluntuottajien sopimukset sekä KELA:n ensihoidon korvaukset. Nämä muutokset järjestämistavasta riippuen voivat vaatia muutoksia palvelutasopäätökseen.

Palvelutasopäätös on hyväksytty Länsi-Suomen yhteistyöalueen ensihoidon ohjausryhmässä 7.10.2026 ja Satakunnan hyvinvointialueen SOTE-johtoryhmässä 19.10.2026.

Ehdotus
Esittelijä: Tero Mäkiranta, hyvinvointialuejohtaja

Aluehallitus päättää

- hyväksyä liitteen mukaisen ensihoitopalvelun palvelutasopäätöksen vuodelle 2027.

Tiedoksi
Pia Lahtinen, Katriina Peltomaa, Vesa Lund, Maritta Visuri

Nuorisovaltuusto, § 37,15.09.2026
Aluehallitus, § 572, 10.11.2026

§ 572
Nuorisovaltuuston toimintasuunnitelma ja budjetti 2027

SATAHADno-2026-6116

Nuorisovaltuusto, 15.09.2026, § 37

Valmistelijat / lisätiedot:

Eliisa Saarinen, eliisa.saarinen@sata.fi

Liitteet

1 Nuorisovaltuuston budjetti 2027
2 Nuorisovaltuuston toimintasuunnitelma 2027

Satakunnan hyvinvointialueen nuorisovaltuuston tulee laatia toimintasuunnitelma ja siihen pohjautuva budjetti vuodelle 2027.

Käydään yhdessä läpi alustava toimintasuunnitelma ja budjettiehdotus vuodelle 2027.

Ehdotus

Nuorisovaltuusto päättää

- merkitä edellä mainitun esityksen tietoon saatetuksi,
- vahvistaa budjettiesityksen ja toimintasuunnitelman vuodelle 2027 ja
- lähettää sen aluehallitukselle käsiteltäväksi.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Aluehallitus, 10.11.2026, § 572

Liitteet

1 Nuorisovaltuuston budjetti 2027
2 Nuorisovaltuuston toimintasuunnitelma 2027

Hallintosäännön 13 §:n mukaan aluehallitus huolehtii muun muassa vaikuttamistoimielinten toimintaedellytyksistä.

Nuorisovaltuuston toimintasäännön 6 §:n mukaan nuorisovaltuusto esittää vuosittain oman toimintansa talousarvion aluehallituksen hyväksyttäväksi. Talousarviossa otetaan huomioon nuorisovaltuuston tehtävät ja toiminta, sekä muun muassa jäsenten kokouspalkkiot ja matkakulut niin kuin hyvinvointialueen hallintosäännössä on mainittu lautakunnan jäsenten palkkioita ja korvauksia koskien.

Nuorisovaltuusto esittää vuodelle 2027 budjetikseen 20 000 €, joka jakaantuu käytettäväksi seuraavin tavoin:

- 10 000 € varsinaisten kokouksien järjestämiseen,
- 3000 € tapahtumiin ja koulutuksiin osallistumiseen sekä virkistäytymiseen,

- 7000 € oman tapahtuman järjestämiseen.

Nuorisovaltuuston talousarvioesitys vuodelle 2027 liitteenä.

Ehdotus
Esittelijä: Tero Mäkiranta, hyvinvointialuejohtaja

Aluehallitus päättää

- nuorisovaltuuston talousarviosta vuodelle 2027

Tiedoksi
nuorisovaltuusto, talous

Vammaisneuvosto, § 33,10.09.2026
Aluehallitus, § 573, 10.11.2026

§ 573
Vammaisneuvoston toimintasuunnitelma ja budjetti 2027

SATAHADno-2026-6114

Vammaisneuvosto, 10.09.2026, § 33

Liitteet

1 Vammaisneuvoston alustava toimintasuunnitelma vuodelle 2027
2 Vammaisneuvoston budjettiesitys vuodelle 2027

Satakunnan hyvinvointialueen vammaisneuvoston tulee laatia toimintasuunnitelma ja siihen pohjautuva budjetti vuodelle 2027.

Käydään yhdessä läpi alustava toimintasuunnitelma ja budjettiehdotus vuodelle 2027.

Ehdotus

Vammaisneuvosto päättää

- merkitä edellä mainitun esityksen tiedoksi,
- vahvistaa budjettiesityksen ja toimintasuunnitelman vuodelle 2027 ja
- lähettää sen aluehallitukselle käsiteltäväksi.

Kokouskäsittely
Käytiin vuoden 2027 budjettiesitys ja toimintasuunnitelma läpi.

Vammaisneuvosto esittää vuodelle 2027 budjetikseen 28 000 euroa, mikä jakaantuu käytettäväksi seuraavasti:

- 20 000 € varsinaisten kokouksien järjestämiseen
- 8 000 € koulutus- ja toimintamäärärahaa

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Aluehallitus, 10.11.2026, § 573

Liitteet

1 Vammaisneuvoston budjettiesitys vuodelle 2027
2 Vammaisneuvoston alustava toimintasuunnitelma vuodelle 2027

Hallintosäännön 13 §:n mukaan aluehallitus huolehtii muun muassa vaikuttamistoimielinten toimintaedellytyksistä.

Vammaisneuvoston toimintasäännön 6 §:n mukaan vammaisneuvosto esittää vuosittain oman toimintansa talousarvion aluehallituksen hyväksyttäväksi. Talousarviossa otetaan huomioon vammaisneuvoston tehtävät ja toiminta, sekä muun muassa jäsenten kokouspalkkiot ja matkakulut niin kuin hyvinvointialueen hallintosäännössä on mainittu lautakunnan jäsenten palkkioita ja korvauksia koskien.

Ehdotus

Esittelijä: Tero Mäkiranta, hyvinvointialuejohtaja

Aluehallitus päättää

- vammaisneuvoston talousarviosta vuodelle 2027

Tiedoksi
vammaisneuvosto, talous

Vanhusneuvosto, § 30,03.09.2026
Aluehallitus, § 574, 10.11.2026

§ 574
Vanhusneuvoston toimintasuunnitelma ja budjetti 2027

SATAHADno-2026-6115

Vanhusneuvosto, 03.09.2026, § 30

Liitteet

1 Vanhusneuvoston alustava toimintasuunnitelma 2027
2 Vanhusneuvoston budjetti vuodelle 2027

Satakunnan hyvinvointialueen vanhusneuvoston tulee laatia toimintasuunnitelmaan pohjautuva budjetti vuodelle 2027.

Käydään yhdessä läpi alustava toimintasuunnitelma ja budjettiehdotus vuodelle 2027.

Ehdotus

Vanhusneuvosto päättää

- merkitä esityksen tietoon saatetuksi,
- vahvistaa budjettiesityksen ja toimintasuunnitelman vuodelle 2027 ja
- lähettää sen aluehallitukselle käsiteltäväksi.

Kokouskäsittely
Käytiin läpi vanhusneuvoston toimintasuunnitelma ja budjettiehdotus vuodelle 2027.

Vanhusneuvosto esittää vuodelle 2027 budjetikseen 20 000 euroa, mikä jakaantuu käytettäväksi seuraavasti:

- 15 000 € varsinaisten kokouksien järjestämiseen
- 5 000 € muut kulut

Varsinaisten kokousten kustannukset syntyvät mm. kokouspalkkioista, matkakuluista ja kokoustarjoiluista.

Muita kuluja ovat viestintä ja esitteet, lehti-ilmoitukset, materiaalikulut sekä tapahtumat ja asiantuntijaluennot.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Aluehallitus, 10.11.2026, § 574

Liitteet

1 Vanhusneuvoston budjetti vuodelle 2027
2 Vanhusneuvoston alustava toimintasuunnitelma 2027

Hallintosäännön 13 §:n mukaan aluehallitus huolehtii muun muassa vaikuttamistoimielinten toimintaedellytyksistä.

Vanhusneuvoston toimintasäännön 6 §:n mukaan vanhusneuvosto esittää vuosittain oman toimintansa talousarvion aluehallituksen hyväksyttäväksi. Talousarviossa otetaan huomioon vanhusneuvoston tehtävät ja toiminta, sekä muun muassa jäsenten kokouspalkkiot ja matkakulut niin kuin hyvinvointialueen hallintosäännössä on mainittu lautakunnan jäsenten palkkioita ja korvauksia koskien.

Ehdotus
Esittelijä: Tero Mäkiranta, hyvinvointialuejohtaja

Aluehallitus päättää

- vanhusneuvoston talousarviosta vuodelle 2027

Tiedoksi
vanhusneuvosto, talous

Yritys- ja järjestöneuvottelukunta, § 18,26.08.2026
Turvallisuuden ja varautumisen lautakunta, § 31,13.10.2026
Väestökehityksen ja ikääntyneiden palveluiden lautakunta, § 48,15.10.2026
Perhe- ja sosiaalipalveluiden lautakunta, § 29,15.10.2026
Terveys- ja sairaalapalveluiden lautakunta, § 34,21.10.2026
Aluehallitus, § 575, 10.11.2026

§ 575
Satakunnan hyvinvointialueen toiminta- ja taloussuunnitelma 2027-2029 sekä talousarvio 2027

SATAHADno-2026-6196

Yritys- ja järjestöneuvottelukunta, 26.08.2026, § 18

Valmistelijat / lisätiedot:

Marika Lanne, marika.lanne@sata.fi

Liitteet

1 Liite lähetekeskustelu talousarvioon 2027

Aluehallitus on kokouksessaan 16.6.2026 hyväksynyt talousarvion 2027 laadintaohjeet. Ohjeissa on huomioitu uuden strategian toimeenpano OKR-mallin mukaisesti.

Uuden strategian lisäksi aluevaltuusto on kokouksessaan 8.6.2026 hyväksynyt suunnitelman taseeseen kertyneiden alijäämien kattamisesta. Satakunnan hyvinvointialueen on sopeutettava toimintaansa 75 miljoonaa euroa vuosina 2027-2029 aikana, jolloin rahoitus kasvaa vuodesta 2026 vuoteen 2028 nolla prosenttia. Tämänhetkisen tiedon mukaan vuodelle 2029 rahoitus kasvaa 1,1 prosenttia. Samanaikaisesti palkkakustannukset nousevat vuositasolla 3-4 prosenttia muiden hintojen nousun lisäksi.

Ehdotus
Esittelijä: Marika Lanne

Yritys- ja järjestöneuvottelukunta päättää

- käydä lähetekeskustelun vuoden 2027 talousarvion valmistelusta. järjestämisjohtaja Marika Lannen esittelyn pohjalta.

Päätös
Yritys- ja järjestöneuvottelukunta kävi lähetekeskustelun vuoden 2027 talousarvion valmistelusta.

Mahdollinen lausunto talousarvioon annetaan talousarvion laadintaohjeen mukaisesti 31.10.2026 mennessä.

Turvallisuuden ja varautumisen lautakunta, 13.10.2026, § 31

Valmistelijat / lisätiedot:

Jyrki Vatanen, jyrki.vatanen@sata.fi

Hyvinvointialueen hallintosäännön 11 §:n mukaan lautakuntien tehtävänä on osallistua vuosittaiseen talousarvioprosessiin lausumalla talousarviosta omaan toimialaansa liittyen. Turvallisuuden ja varautumisen lautakunnan tehtävänä on lausua pelastustoimen talousarviosta. Aluehallitus on kokouksessaan 16.6.2026 § 183 hyväksynyt talousarvion laadintaohjeet, joiden pohjalta talousarviovalmistelu on edennyt syksyn aikana. Pelastuslaitos toimialueen suunnittelukehys toimintakatteena oli seuraava:

- Pelastuslaitos -20 295 000 euroa

Talousarvion valmistelutilanne suhteessa annettuun suunnittelukehykseen esitellään kokouksessa.

Ehdotus
Esittelijä: Pekka Tähtinen

Turvallisuuden ja varautumisen lautakunta päättää

- merkitä tiedoksi talousarvion 2027 valmistelutilanteen
- antaa aluehallitukselle lausuntonsa pelastuslaitos toimialueen talousarviosta.

Päätös
Merkittiin tiedoksi talousarvion 2027 valmistelutilanne.

Turvallisuuden ja varautumisen lautakunta päätti antaa aluhallitukselle seuraavan lausunnon pelastuslaitos toimialueen talousarviosta:

Aluehallitus on 16.6.2026 antanut hyvinvointialueen talousarvion laadintaohjeet ja toimialuekohtaiset suunnittelukehykset vuodelle 2027. Pelastuslaitoksen suunnittelukehyksen toimintakatteena on -20 295 000 euroa, mikä on 56 000 euroa pienempi kuin vuonna 2026. Pelastuslaitoksen arvion mukaan todellinen sopeuttamistarve palkkojen nousun ja yleisen kustannustason nousun takia on noin 780 000 euroa.

Turvallisuuden ja varautumisen lautakunta ei ole saanut yksityiskohtaisia tietoja siitä, miten pelastuslaitos-toimialueen talousarvio on saatettu asetettuun talousarvioraamiin, joten lautakunta ei pysty antamaan yksityiskohtaista lausuntoa. Lautakunta pitää tätä ongelmallisena ja peräänkuuluttaa talousarvioprosessin kehittämistä siten, että lautakunnilla on aito mahdollisuus ottaa riittävän täsmällisesti kantaa toimialueen talouteen ja toiminnallisiin muutoksiin.

On nähtävissä, että talousarvioraamin saavuttaminen ei ole mahdollista ilman pelastustoimen palvelutasoa koskevan päätöksen muuttamista. Lautakunta painottaa kuitenkin, että myös rakenteita on tarkasteltava ennakkoluulottomasti, ja muistuttaa esimerkiksi viimesyksyisestä ehdotuksestaan pelastustoimen ja ensihoidon yhdistämisen ja sen toiminnallisten ja taloudellisten vaikutusten selvittämisestä, jotta tulevaisuudessa olisi mahdollista löytää sellaisia talouden sopeuttamiskeinoja, jotka eivät heikennä pelastustoimen palvelutasoa.

Lautakunta pitää myös erittäin tärkeänä, että mahdolliset muutokset aluevaltuuston päättämään palvelutasoon tehdään riskiperusteisesti ja varmistaen sekä aikakriittiset että yhteiskunnan turvallisuusympäristön muutoksen edellyttämät pelastustoimen palvelut toimintaa ohjaavien normien mukaisesti.

Väestökehityksen ja ikääntyneiden palveluiden lautakunta, 15.10.2026, § 48

Valmistelijat / lisätiedot:

Jyrki Vatanen, jyrki.vatanen@sata.fi
Hannu-Pekka Neuvonen, hannu-pekka.neuvonen@sata.fi

Liitteet

1 Lausunto Väestökehityksen ja ikääntyneiden palv. ltk 15.10.2026_ § 48_TA 2027

Hyvinvointialueen hallintosäännön 11 §:n mukaan lautakuntien tehtävänä on osallistua vuosittaiseen talousarvioprosessiin lausumalla talousarviosta omaan toimialaansa liittyen. Aluehallitus on kokouksessaan 16.6.2026 § 183 hyväksynyt talousarvion laadintaohjeet, joiden pohjalta talousarviovalmistelu on edennyt syksyn aikana. Sote -toimialueiden suunnittelukehykset toimintakatteena olivat seuraavat:

- Lapset, nuoret ja perheet -93 027 000 euroa
- Aikuiset -177 305 000 euroa
- Ikääntyneet -235 387 000 euroa
- Erityis -ja sairaalapalvelut -304 956 000 euroa

Talousarvion valmistelutilanne suhteessa annettuun suunnittelukehykseen esitellään kokouksessa.

Ehdotus
Esittelijä: Jaana Männikkö

Väestökehityksen ja ikääntyneiden palveluiden lautakunta päättää

- merkitä tiedoksi talousarvion 2027 valmistelutilanteen sekä
- antaa aluehallitukselle lausuntonsa talousarviosta toimialaansa liittyen.

Päätös
Väestökehityksen ja ikääntyneiden palveluiden lautakunta päätti

- merkitä tiedoksi talousarvion 2026 valmistelutilanteen sekä
- antaa aluehallitukselle lausuntonsa talousarviosta toimialaansa liittyen. Lausunto liitteenä.

Esteellisyys
Anna-Maija Kotiranta ilmoitti olevansa esteellinen asian käsittelyssä (hallintolain 28 § 1 mom. 4 kohta) ja poistui kokouksesta klo 14.20.

Perhe- ja sosiaalipalveluiden lautakunta, 15.10.2026, § 29

Valmistelijat / lisätiedot:

Jyrki Vatanen, jyrki.vatanen@sata.fi
Hannu-Pekka Neuvonen, hannu-pekka.neuvonen@sata.fi

Hyvinvointialueen hallintosäännön 11 §:n mukaan lautakuntien tehtävänä on osallistua vuosittaiseen talousarvioprosessiin lausumalla talousarviosta omaan toimialaansa liittyen. Aluehallitus on kokouksessaan 16.6.2026 § 183 hyväksynyt talousarvion laadintaohjeet, joiden pohjalta talousarviovalmistelu on edennyt syksyn aikana. Sote -toimialueiden suunnittelukehykset toimintakatteena olivat seuraavat:

- Lapset, nuoret ja perheet -93 027 000 euroa
- Aikuiset -177 305 000 euroa
- Ikääntyneet -235 387 000 euroa
- Erityis -ja sairaalapalvelut -304 956 000 euroa

Talousarvion valmistelutilanne suhteessa annettuun suunnittelukehykseen esitellään kokouksessa.

Ehdotus
Esittelijä: Hanna-Leena Markki

Perhe- ja sosiaalipalveluiden lautakunta päättää

- merkitä tiedoksi talousarvion 2027 valmistelutilanteen sekä
- antaa aluehallitukselle lausuntonsa talousarviosta toimialaansa liittyen.

Päätös
Perhe- ja sosiaalipalveluiden lautakunta päätti

- merkitä tiedoksi talousarvion 2027 valmistelutilanteen sekä
- lausuu aluehallitukselle talousarviosta seuraavaa:

Erityisesti lasten, nuorten ja perheiden palveluiden osalta matalan kynnyksen palvelut, varhainen tuki sekä laadukkaat sosiaali- ja terveydenhuollon lähipalvelut tulee turvata asuinpaikasta riippumatta.

Ennaltaehkäiseviin palveluihin panostaminen auttaa ehkäisemään ongelmien kasautumista ja raskaampien palveluiden tarvetta erityisesti lastensuojelussa sekä päihde- ja mielenterveyspalveluissa.

Säästötoimia ja niiden vaikutuksia tulee arvioida ja seurata konkreettisin mittarein. Arvioinnissa on huomioitava erityisesti samoihin asiakasryhmiin kohdistuvat yhteis- ja kerrannaisvaikutukset sekä vaikutukset palveluiden saatavuuteen, laatuun ja asukkaiden hyvinvointiin.

Toiminnallisille tavoitteille tulee asettaa numeeriset ja seurattavat mittarit. Lisäksi moniammatillista yhteistyötä tulee vahvistaa palveluiden yhteensovittamisen ja asiakkaiden kokonaisvaltaisen tuen varmistamiseksi.

Säästötoimien tulee perustua pitkäjänteiseen suunnitteluun ja vaikuttavuuden arviointiin siten, että palveluiden laatu, saavutettavuus ja asukkaiden yhdenvertaisuus turvataan.

Esteellisyys
Pauliina Aalto ilmoitti olevansa esteellinen (HL 28 §.1 mom. 4 kohta) ja poistui kokouksesta pykälän käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Terveys- ja sairaalapalveluiden lautakunta, 21.10.2026, § 34

Valmistelijat / lisätiedot:

Jyrki Vatanen, jyrki.vatanen@sata.fi

Hyvinvointialueen hallintosäännön 11 §:n mukaan lautakuntien tehtävänä on osallistua vuosittaiseen talousarvioprosessiin lausumalla talousarviosta omaan toimialaansa liittyen. Aluehallitus on kokouksessaan 16.6.2026 § 183 hyväksynyt talousarvion laadintaohjeet, joiden pohjalta talousarviovalmistelu on edennyt syksyn aikana. Sote -toimialueiden suunnittelukehykset toimintakatteena olivat seuraavat:

- Lapset, nuoret ja perheet -93 027 000 euroa
- Aikuiset -177 305 000 euroa
- Ikääntyneet -235 387 000 euroa
- Erityis -ja sairaalapalvelut -304 956 000 euroa

Talousarvion valmistelutilanne suhteessa annettuun suunnittelukehykseen esitellään kokouksessa.

Ehdotus
Esittelijä: Sari Rantanen

Terveys- ja sairaalapalveluiden lautakunta päättää

- merkitä tiedoksi talousarvion 2027 valmistelutilanteen
- antaa aluehallitukselle lausuntonsa talousarviosta toimialaansa liittyen sekä
- tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Päätös
Terveys- ja sairaalapalveluiden lautakunta päätti:

- merkitä tiedoksi talousarvion 2027 valmistelutilanteen sekä
- lausua aluehallitukselle talousarviosta seuraavaa:
    - Esihenkilötyöhön panostaminen on erityisen tärkeää toiminnan tehokkuuden ja sujuvuuden varmistamiseksi.
    - Sairauspoissaolojen vähentäminen nähdään kriittisenä. Tarvitaan joustavia tapoja säilyttää henkilöstön työkyky tarjoamalla esim. muokattua tai kevennettyä työtä.
    - Lautakunta nostaa esiin, miten kotihoidon laatu ja tuottavuus vaikuttavat kustannuksiin esim. ympärivuorokautisessa palveluasumisessa tai muualla raskaammissa palveluissa.
    - Potilaita ei tule hoitaa liian raskaissa palveluissa esimerkiksi erikoissairaanhoidossa, jos tarvetta erikoissairaanhoitoon ei ole.
    - Lautakunta on huolissaan siitä, millaisia kustannusvaikutuksia lasten, nuorten ja perheiden palveluihin kohdistuvilla säästöillä on tulevaisuudessa terveys- ja sairaalapalveluihin
    - Lautakunta pitää tärkeänä oman sairaalan brändityön vahvistamista, jotta oman palvelutuotannon vahvuudet ja onnistumiset tulevat nykyistä paremmin esille. Oman palvelutuotannon houkuttelevuuden lisäämistä ja valinnanvapauden käytöstä aiheutuvien kustannusten hillitsemistä pidetään tärkeänä.

- tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Esteellisyys
Jenni Peltola ilmoitti olevansa esteellinen (HL 28 §.1 mom. 4 kohta) ja poistui kokouksesta pykälän käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Aluehallitus, 10.11.2026, § 575

Valmistelijat / lisätiedot:

Jyrki Vatanen, jyrki.vatanen@sata.fi
Hannu-Pekka Neuvonen, hannu-pekka.neuvonen@sata.fi

Liitteet

1 Lausunto Väestökehityksen ja ikääntyneiden palv. ltk 15.10.2026_ § 48_TA 2027
2 Liite lähetekeskustelu talousarvioon 2027
3 Talousarviokirja 2027 LUONNOS

Laki hyvinvointialueesta 115 § mukaan aluevaltuuston on kunkin vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä hyvinvointialueelle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio, jossa otetaan huomioon hyvinvointialuekonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä aluevaltuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Hyvinvointialueet ovat osa julkisen talouden suunnitelmaa ja valtion talousohjausta. Valtion rahoitus antaa raamit hyvinvointialueiden taloudelle ja toiminnalle. Valtion rahoitus on yleiskatteellista ja vuositasolla kiinteää.

Hyvinvointialueen strategiassa linjataan hyvinvointialueen toimintaa ja taloutta. Strategiassa asetetut tavoitteet tulisi konkretisoida talousarviossa sekä toiminta- ja taloussuunnitelmassa käytännön toimenpiteiksi, joilla toteutetaan Satakunnan hyvinvointialueen strategiaa.

Satakunnan hyvinvointialueen talousarviovalmistelu vuodelle 2027 sekä toiminta- ja taloussuunnittelu vuosille 2027–2029 käynnistyi kesäkuussa aluehallituksen käsittelyllä ja valmistelu on edennyt laadintaohjeen aikataulun mukaisesti, jonka mukaisesti aluevaltuusto hyväksyy talousarvion sekä toiminta- ja taloussuunnitelman joulukuussa 2026.

Hyvinvointialueen talousarvion valmistelua vuodelle 2027 sekä toiminta- ja taloussuunnitelmaa vuosille 2027–2029 ohjataan laadintaohjeella. Aluehallitus hyväksyi kokouksessaan 16.6.2026 § 183 laadintaohjeet talousarvioon vuodelle 2027 sekä toiminta- ja taloussuunnitelmaan vuosille 2027–2029. Aluehallituksen päätöksessä myönnettiin hyvinvointialueen johtajalle valtuudet täydentää laadintaohjeita. Investointisuunnittelu toteutetaan erillisellä ohjeistuksella.

Talousarvion vuodelle 2027 ja taloussuunnitelman vuosille 2027–2029 valmistelu on edennyt aluehallituksen hyväksymän laadintaohjeen aikataulun mukaisesti. Aluevaltuustolle järjestettiin info -ja keskustelutilaisuus talousarvioon liittyen 5.10.2026. Viranhaltijoiden talousarvioseminaari järjestettiin 14.10.2026. Seminaarissa käsiteltiin toimialueittain talousarvion valmistelutilanne talouden ja toiminnan osalta sekä käytiin tarvittava keskustelu jatkovalmistelusta. Aluehallituksen seminaarissa 28. -29.10.2026 talousarvion valmistelutilannetta esiteltiin luottamushenkilöille.

Rahoituksen painelaskelma 2027–2029:

rahoitus miljoonaa euroa	**2027**	**2028**	**2029**
Valtion rahoitus	**1087**	**1088**	**1111**
Laskennallinen rahoitus*	1026	1051	1077
Jälkikäteistarkastus	35	27	25
Siirtymätasaus	15	10	8
Vähimmäistasoa koskeva tasaus	11	0	0
HVA indeksi	2,71%	2,98%	2,84%

* Laskennallinen rahoitus sisältäen HVA indeksin mukaiset korotukset ja aluekohtaisen palvelutarpeen kasvuarvion.

Rahoituksen painelaskelma julkistettiin 22.10.2026 vuosille 2027–2031. Rahoituksen painelaskelmassa Satakunnan hyvinvointialueen rahoitus vuodelle 2027 on 1 087 milj. euroa, sisältäen laskennallista rahoitusta 1 026 milj. euroa, jälkikäteistarkistusta 35 milj. euroa, siirtymätasausta 15 milj. euroa ja vähimmäistasoa koskevaa tasausta 11 milj. euroa. Rahoitus ei kasva vuoteen 2026 nähden.

Laskennallisessa rahoituksessa vuodelle 2027 on huomioitu palvelutarpeen kasvu sekä hva-indeksi 22.10.2026 tiedon mukaisesti. Vuosien 2028 ja 2029 rahoitus perustuu myös 22.10.2026 julkaistuun painelaskelmaan ja ovat ennusteita ja niihin sisältyy epävarmuutta. Satakunnan hyvinvointialueen rahoitus kehittyy vuosina 2027–2029 selvästi alle valtakunnallisen keskiarvon.

Aluehallitus on kokouksessaan 16.6.2026 § 183 hyväksynyt alla olevat suunnitteluraamit (toimintakate) vuoden 2027 talousarviolle:

Lapset, nuoret ja perheet -93 027 000 euroa

Aikuiset -177 305 000 euroa

Ikääntyneet -235 387 000 euroa

Erityis -ja sairaalapalvelut -304 956 000 euroa

Pelastuslaitos -20 295 000 euroa

Konsernipalvelut -216 318 000 euroa

Hyvinvointialueen hallinto -7 891 000 euroa

Aluehallituksen talousarvioseminaarissa saadun jatkovalmisteluohjeistuksen perusteella ehdotetaan toimialueiden suunnittelukehyksiä (toimintakate) päivitettäväksi niin, että konsernipalveluista kohdistetaan määrärahaa 4,0 Me ja hyvinvointialueen hallinnosta 0,2 Me sote toimialueille. Rahasta 3,2 Me kohdistetaan lasten, nuorten ja perheiden palveluihin ja 1,0 Me ikääntyneiden palveluihin. Päivitetyn raamin mukaiset toimintakatteet ovat seuraavat:

Lapset, nuoret ja perheet -96 227 000 euroa

Aikuiset -177 305 000 euroa

Ikääntyneet -236 387 000 euroa

Erityis -ja sairaalapalvelut -304 956 000 euroa

Pelastuslaitos -20 295 000 euroa

Konsernipalvelut -212 318 000 euroa

Hyvinvointialueen hallinto -7 691 000 euroa

Liitteenä talousarviokirjan ensimmäinen versio aluehallituksen kommentoitavaksi, talousarviokirjaa tullaan päivittämään niin, että lopullinen talousarvioehdotus tuodaan aluehallituksen käsittelyyn 8.12.2026.

Ehdotus
Esittelijä: Tero Mäkiranta, hyvinvointialuejohtaja

Aluehallitus päättää

- hyväksyä päivitetyt suunnittelukehykset toimialueittain ja merkitsee talousarvion valmistelutilanteen tiedoksi sekä antaa tarvittavat jatkovalmisteluohjeet.

Turvallisuuden ja varautumisen lautakunta, § 32,13.10.2026
Aluehallitus, § 576, 10.11.2026

§ 576
Vastine valtuustoaloitteeseen koskien Satakunnan pelastuslaitoksen kummitoiminnan käynnistämistä helpottamaan työvoiman saantia pelastajiksi

SATAHADno-2026-6442

Turvallisuuden ja varautumisen lautakunta, 13.10.2026, § 32

Valmistelijat / lisätiedot:

Petri Ekberg, petri.ekberg@sata.fi

Liitteet

1 Satakunnan pelastuslaitoksen kummitoiminnan käynnistäminen helpottamaan työvoiman saantia pelastajiksi, Perussuomalaisten aluevaltuustoryhmä, valtuustoaloite 8.6.2026

Pelastuslaitos toimialue on saanut vastattavakseen valtuustoaloitteen koskien kummitoiminnan käynnistämisestä helpottamaan työvoiman saantia pelastajiksi. Ensimmäisenä allekirjoittajana Jooa Raja-Aho.

Valtuustoaloitteessa todetaan, että pelastuslaitoksen tulisi käynnistää kummitoiminta helpottamaan tulevaisuudessa avoimien pelastajavirkojen täyttämistä. Kummiohjelmaan valittaisiin alueen palokuntanuorista henkilöitä, joita Sata-alue sitoutuu tukemaan matkalla ammattipelastajaksi Satakuntaan. Sata-alueen tuki sisältäisi mahdollisen stipendin ammattiin opiskeleville, harjoittelu-ja kesätyöpaikkojen mahdollistamisen sekä mahdollisen vakituisen työpaikan valmistumisen jälkeen.

Valtuustoaloite kiinnittää huomioita tärkeään asiaan. Pelastusalan ammatillinen koulutus toteutetaan pääosin Kuopiossa sijaitsevassa Pelastusopistossa, jolloin satakuntalaiselle nuorelle voi olla kynnys hakeutua pelastustoimen ammatilliseen koulutukseen. Pelastuslaitoksella onkin käytössä erilaisia tapoja markkinoida pelastusalan mahdollisuuksia ammatinvalintaa pohtivalle nuorelle. Maakunnan sopimuspalokunnat ja niissä tehtävä palokuntanuorisotyö on yksi väylä tehdä harrastuksesta ammatti. Tätä polkua vahvistetaan esimerkiksi yhteistyössä Länsi-Suomen Pelastusalan liiton kanssa järjestettävillä "Päivä pelastajina" -tapahtumilla, jossa joukko alueen palokuntanuoria kutsutaan yhden työvuoron ajaksi päivystävälle paloasemalle. Työvuoron aikana he osallistuvat työvuorokoulutuksiin ja muuhun yhteiseen tekemiseen, hälytystehtävät pois lukien. Pelastuslaitos osallistuu mahdollisuuksien mukaan myös erilaisiin rekrytointitapahtumiin.

Pelastuslaitos kartoittaa myös pelastusalan tutkintoa suorittavat tarjoten heille kesätöitä jo opiskelujen alkuvaiheessa, vaikka ensimmäisen lukukauden opiskelijoita ei voida laskea hälytysvalmiuteen. Tällä pyritään kiinnittämään henkilö pelastuslaitokseen tulevina lomajaksoina. Pelastuslaitos ei kuitenkaan pysty lupaamaan vakinaista työpaikkaa, koska pelastuslaitoksen virat täytetään julkisen hakuprosessin kautta.

Yhteenvetona voidaan todeta, että valtuustoaloitteessa esitetty kummitoiminta on jo osin käynnissä, mutta sen vahvistaminen niin, että toiminta sitoisi hyvinvointialuetta

on haastavaa sekä taloudellisten realiteettien että virantäyttöprosessin avoimuuden näkökulmasta.

Ehdotus
Esittelijä: Pekka Tähtinen

Turvallisuuden ja varautumisen lautakunta päättää

- merkitä vastineen valtuustoaloitteeseen tiedoksi sekä esittää aluehallitukselle, että aluehallitus lähettää vastineen edelleen aluevaltuuston käsiteltäväksi.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Aluehallitus, 10.11.2026, § 576

Valmistelijat / lisätiedot:

Petri Ekberg, petri.ekberg@sata.fi

Liitteet

1 Satakunnan pelastuslaitoksen kummitoiminnan käynnistäminen helpottamaan työvoiman saantia pelastajiksi, Perussuomalaisten aluevaltuustoryhmä, valtuustoaloite 8.6.2026

Asian esittelyteksti turvallisuuden ja varautumisen lautakunnan kokouksessa 13.10.2026 § 32.

Ehdotus
Esittelijä: Tero Mäkiranta, hyvinvointialuejohtaja

Aluehallitus päättää

- merkitä vastineen valtuustoaloitteeseen tiedoksi ja ehdottaa aluevaltuustolle, että aluevaltuusto merkitsee tehdyt toimenpiteet tiedoksi vastauksena valtuustoaloitteeseen ja toteaa, että aloite on loppuun käsitelty.

Tiedoksi
aluevaltuusto

Väestökehityksen ja ikääntyneiden palveluiden lautakunta, § 51,15.10.2026
Terveys- ja sairaalapalveluiden lautakunta, § 37,21.10.2026
Aluehallitus, § 577, 10.11.2026

§ 577
Vastine valtuustoaloitteeseen koskien apuvälineiden lainauksen saatavuutta kaikissa sote-pisteissä Satakunnan hyvinvointialueella

SATAHADno-2025-10817

Väestökehityksen ja ikääntyneiden palveluiden lautakunta, 15.10.2026, § 51

Valmistelijat / lisätiedot:

Simo Rehunen, simo.rehunen@sata.fi

Liitteet

1 Apuvälineiden lainauksen saatavuus kaikissa sote-pisteissä Satakunnan hyvinvointialueella, Keskustan aluevaltuustoryhmä, valtuustoaloite 6.10.2025
2 Väestökehityksen ja ikääntyneiden palv.ltk. lausunto aloitteeseen apuvälineiden lainauksen saatavuus kaikissa sote-pisteissä
3 Apuvälinekeskus suoritteet

Asian vireilletulo

Keskustan aluevaltuustoryhmä on jättänyt aluevaltuuston kokouksessa 5.10.2025 valtuustoaloitteen koskien ***apuvälineiden lainauksen saatavuutta kaikissa sote-pisteissä Satakunnan hyvinvointialueella.***

Aloitetta on käsitelty kuntoutuksen ohjausryhmässä 29.1.2026. Vastauksessa on hyödynnetty hankinta- ja logistiikkapalveluiden huolto- ja varastopäällikkö Sami Paavilaisen selvityksiä.

Aloitetta on käsitelty terveys- ja sairaalapalveluiden lautakunnassa 29.4.2026 (§18), josta se palautettiin valmisteluun eräiden täsmennysten tekemiseksi.

Toiminnasta

Sote-keskusten ja -pisteiden apuvälinelainauksesta perusapuvälineiden osalta vastaa aikuisten palveluiden kuntoutuspalvelut. Maakunnallisen apuvälinekeskuksen toiminnasta vastaa erityis- ja sairaalapalveluiden kuntoutuksen vastuuyksikkö ja konsernipalveluiden alaisuudessa oleva hankinta- ja logistiikkapalvelut.

Maakunnallinen apuvälinekeskus vastaa kaikista vaativista ja kalliista apuvälineistä kaikkien satakuntalaisten osalta. Siellä toimii apuvälinelainaamo (perusapuvälineet), joka palvelee niin porilaisia, kuin lähikuntien asukkaita ja lisäksi tarpeen mukaan myös muut satakuntalaiset voivat sitä hyödyntää.

Perusapuvälineiden osalta lainaustoiminta on keskitetty pääosin sote-keskuksiin palveluverkkosuunnitelman etenemisen mukaisesti. Sen mukaisesti apuvälinelainaamot on suljettu Merikarvialta, Kokemäeltä, Luvialta ja Laviasta.

Tällä hetkellä apuvälinelainaamot toimivat Porin Maakunnallisen apuvälinekeskuksen lisäksi sote-keskuksissa Kankaanpäässä, Harjavallassa, Eurassa, Raumalla ja

Huittisissa. Lisäksi sote-pisteissä Säkylässä ja Eurajoella. Säkylän apuvälinelainaamo yhdistyy Euran lainaamoon vuoden 2026 aikana. Eurajoen apuvälinelainaamon toiminta punnitaan Rauman uuden sote-keskuksen valmistumisen myötä palveluverkkosuunnitelman mukaisesti.

Apuvälinelogistiikka

Apuvälinelogistiikka on hankinta- ja logistiikkapalveluiden vastuualueen yksikkö, joka hallinnoi hyvinvointialueella lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälineitä. Näiden lisäksi apuvälinelogistiikka vastaa yksiköiden sairaala- ja hoivasänkyjen, rollaattorien ja pyörätuolien huollosta, poistoon menevien uusinnasta ja laiterekisteristä.

Apuvälinelogistiikan tehtäviin kuuluu:

- Apuvälineiden kilpailutuksiin osallistuminen, sopimusten seuranta, hankinta, rekisteröinti ja tarroitus. Apuvälinelogistiikka tilaa kaikki lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälineet ja vastaa ulkoisista hankintamäärärahoista.
- Varastonhallinta
- Lainaamojen varastojen saldoseuranta ja niiden perusteella apuvälineiden toimitukset lainaamoihin
- Apuvälineiden poisto
- Apuvälineiden puhdistus
- Apuvälineiden korjaukset, palautushuollot, määräaikaishuollot, muutostyöt, ohjelmoinnit, sähköturvallisuusmittaukset
- Kuljetusten organisointi
- Yksiköiden sänkyjen, pyörätuolien ja rollaattorien huollot ja korjaukset, sekä käyttöiän ylittäneiden ja korjauskelvottomien poistaminen ja korvaavan laitteen toimitus tilalle.

Apuvälinelainaamoiden toiminta

SOTE-keskusten lainaamot lainaavat perusapuvälineitä. Lainaamot toimivat osana kuntoutuspalveluiden toimintaa. Lainaamotoiminnasta vastaa kuntoutuspalveluiden fysioterapeutit, joilla on osaaminen apuvälineiden palveluprosessista.

Apuvälinetoiminta vaatii:

- Osaava henkilökunta, joilla osaaminen apuvälinetoiminnasta ja siinä käytettävästä toiminnanhallintajärjestelmästä. Apuvälineiden tuntemus ja osaaminen niiden säätämiseen ja apuvälineen käyttökuntoisuuden tarkastamiseen
- Tarvittavat tilat: Apuvälineiden sovittamiselle, puhtaille apuvälineille, likaisille palautuneille apuvälineille ja tilat kuljetusta odottaville likaisille välineille, sekä saapuville puhtaille apuvälineille
- Tarvittavat kuljetuslinjat sekä puhtaille, että likaisille apuvälineille

Lainaamon henkilökunnan tulee sovittaa ja antaa käytönopastus kaikille lainattaville apuvälineille, ottaa vastaan palautuvat apuvälineet ja kirjata lainaus- ja palautustapahtumat toiminnanhallintajärjestelmään. Lisäksi varaston ylläpito kuuluu henkilökunnan tehtäviin.

Apuvälineiden kierto

Lainattaviin apuvälineisiin tallennetaan toiminnanohjausjärjestelmään laina-aika, joka määrittää palautus tai tarpeen uudelleen tarkistuksen ajankohdan. Laina-ajan päätyttyä lähetetään "karhu-kirje", joka on palautuskehotus / tiedustelu tarpeen jatkumisesta, jos apuvälinettä ei ole palautettu. Apuvälineiden laina-aika voi olla myös pitkäaikalainaus, jos tarve on pysyvä, jolloin palautusaika on avoin. Pitkäaikaisesti lainatut apuvälineet palautuvat, jos niissä on huolto- tai muuten vaihtotarvetta tai esim. asiakas menehtyy. Osa näistä apuvälineistä on palautuessaan jo käyttöikänsä loppupäässä.

Apuvälineiden palautuksen tulee tapahtua apuvälinelainaamoon, jossa palautus kirjataan järjestelmään ja palautettu apuväline tarkastetaan, jotta kaikki laitteeseen liittyvät osat palautuvat lainaussopimuksen mukaisesti.

Apuvälinetilasto Merikarvia

Liitteenä olevista tilastoista käy ilmi, että Merikarvialla lainattiin vuonna 2024 apuvälineitä 573kpl 206 asiakkaalle. Tämä tarkoittaa alle 4 asiakasta viikossa tasaisen toteuman mukaan. Apuvälinelainaamotoimintaa tekevän yksikön ylläpitäminen noin pienelle asiakasmäärälle ei ole tarkoituksenmukaista. Todellisuudessa luku lienee pienempi, koska osa lainauksista on kotihoidon henkilöstön tekemiä. Tämä toiminta Merikarvialla jatkuu edelleen.

Liitteenä eri apuvälinekeskusten lainausmääriä vuosilta 2020–2025.

Lautakuntakäsittelyssä 29.4.2026 pyydetyt täsmennykset (siltä osin kuin ne ovat saatavissa)

1. Arvio apuvälinelainauksen keskittämisen kokonaiskustannusvaikutuksista, mukaan lukien vaikutukset kuljetuksiin, henkilöstön työaikaan, kotihoidon ja muun hoitohenkilöstön ajankäyttöön sekä asiakkaiden asiointikustannuksiin

Apuvälinelainaamojen palvelut on toteutettu kuntien sote-pisteissä ja sote-keskuksissa aikuisten palvelujen kuntoutuksen työntekijöiden toimesta kuntoutuksen tiloissa. Päätökset sote-pisteissä olevien apuvälinelainaamojen siirtämisestä perustuvat poliittiseen päätökseen palveluverkon supistamisesta. Tällöin palvelut ammattilaisineen siirtyivät toisiin yksiköihin. Näin ollen jäljelle jääneissä sote-pisteissä ei enää ole tiloja (pl. Eurajoki) eikä kuntoutuksen ammattilaisia toteuttamassa apuvälinelainausta sovituksineen.

Apuvälinelainaamojen aukioloajat vaihtelevat yksiköittäin, pääsääntöisesti lainaamot ovat auki joka arkipäivä 1–5 tuntia päivässä. Aukioloajan lisäksi terapeutin työaikaa on varattu mm. puhtaiden ja likaisten apuvälineiden käsittelyä varten. Uusien toimipisteiden osalta pitäisi varata aikaa myös siirtymisiin, koska kokopäiväinen työnteko ei ko. pisteissä olisi mahdollista nykyisellään.

Keskikokoisen apuvälinelainaamon tilantarve on noin 70 m². Keskittämisen myötä keskimäärin ko. tiloista luovuttu ja tullut säästöä kokonaisvuokrissa ja vastaavasti uusien toimipisteiden myötä vuokrakustannukset nousisivat. Neliövuokrat vaihtelevat

kunnittain. Apuvälineiden kuljetuskustannukset (puhtaat ja likaiset erillään) ovat vähentyneet supistamisen myötä ja uusien toimipisteiden myötä kustannukset lisääntyisivät, koska osa mahdollisista uusista toimipisteistä ei ole nykyisten reittien varrella.

Apuvälinepalveluissa asioimiseen asiakkaat voivat käyttää Kela-taksia.

2. Selvitys asukkaiden palvelujen tosiasiallisesta saatavuudesta ja yhdenvertaisuudesta, erityisesti pitkien etäisyyksien ja maakunnallisen apuvälinelainaamon aukioloaikojen näkökulmasta

Yhdenvertaista saatavuutta apuvälinepalveluihin ei pystytä toteuttamaan kaikissa Satakunnan kunnissa. Satakunnan hyvinvointialueella on aina ollut kuntia, joissa ei ole ollut apuvälinelainaamon palveluita saatavilla. Apuvälinelainaamoon on totuttu hakeutumaan toisen kunnan alueelle esimerkiksi Karvialta, jonka lähin lainaamo sijaitsee Kankaanpäässä 45 km päässä.

Sote-pisteistä, joiden apuvälinepalvelut ovat nyt palveluverkon supistamisen yhteydessä siirretty, etäisyydet lähimpään apuvälinelainaamoon ovat:

- Kokemäki - Harjavalta 15 km
- Säkylä -Eura 15 km
- Lavia - Kankaanpää 28 km
- Luvia – Eurajoki 20 km
- Merikarvia - Kankaanpää 55 km

Maakunnallinen apuvälinekeskus vastaa Porin alueen asukkaiden perusapuvälineiden lainaamisesta ja kaikkien satakuntalaisten osalta vaativampien ja kalliimpien yksilöllisten apuvälineiden lainaamisesta, hankinnasta ja sovituksesta. Maakunnallisen apuvälinekeskuksen toiminta vaativimpien ja kalliimpien yksilöllisten apuvälineiden osalta ei ole muuttunut hyvinvointialueen aikana, eikä maakunnallisen apuvälinekeskuksen palveluita ole saatavilla kuntien apuvälinelainaamoissa. Esimerkiksi Huittisista matkaa maakunnalliseen apuvälinekeskukseen tulee 59 km.

3. Kuvaus lainausvaiheen asiakasturvallisuuden ja laadun varmistamisesta tilanteissa, joissa apuväline luovutetaan ilman fysioterapeutin tekemää sovitusta ja yksilöllistä käytönopastusta esim. taksikuskille, omaiselle tai naapurille (näin toimitaan esim. maakunnallisessa apuvälinelainaamossa)

Apuvälinetarve arvioidaan aina yksilöllisesti. Asiakkaalla on lisäksi oikeus saada yksilöllinen ohjaus apuvälineen käyttöön. Hänellä on myös halutessaan mahdollisuus siihen, että apuväline luovutetaan
jollekin toiselle asiakkaan osoittamalle henkilölle. Näissä tapauksissa apuvälineen käyttö ohjataan ko. henkilölle, jos sitä ei ole ohjattu arviointivaiheessa asiakkaalle esim. puhelimitse. Tämä toimintamalli on käytössä kaikissa
lainaamoissa. Kokemuksen mukaan turvallisuuden kannalta tässä mallissa ei ole syntynyt ongelmia. Kuitenkin yksilölliset ortoosit tulee
luovuttaa asiakkaille aina henkilökohtaisesti, koska ne vaativat sovittamista oikean koon löytymiseksi, ellei kyseessä ole uusinta.

Terapeutit ovat tottuneet ohjaamaan apuvälineen asennuksen ja käytön myös puhelimessa. Tämä onnistuu kokemuksen mukaan hyvin erityisesti yleisimmissä

apuvälineissä. Haasteellisemmat apuvälinelainaukset pyritään aina ohjaamaan vastaanotolle. Tämä on kuitenkin aina asiakkaan valinta; apuvälinelainaamosta ei lainata apuvälineitä kenellekään ilman ohjausta silloin, jos asiakas ohjauksen haluaa.

Asiakkaat ovat itse vastuussa apuvälineiden kuljetuksesta. Joissain kunnissa kotihoidon työntekijät saattavat kuljettaa apuvälineitä kotihoidon asiakkaille kotiin ja ohjata niiden käytön. Tällöinkin lainaamossa fysioterapeutti on arvioinut oikean välineen ja ohjeistanut käytön asiakkaalle/omaiselle tai tarvittaessa kotihoidon henkilökunnalle. Kotihoidon henkilökunnalla on osaaminen perusapuvälineiden käyttöön, mutta arvio apuvälineestä tehdään fysioterapeutin toimesta. Apuvälineiden kuljettaminen ei pääsääntöisesti kuitenkaan kuulu kotihoidon työntekijöiden työtehtäviin.

Ilman minkäänlaista /arviota apuvälinettä ei lainata. Ohjaamalla/arvioimalla (vastaanotolla tai etänä, asiakkaalle itselle tai asiakkaan valtuuttamalle henkilölle) varmistetaan se, että lainataan oikeanlainen apuväline oikealle henkilölle.

4. Arvio valtuustoaloitteessa esitetyn apuvälinelainauksen toteuttamisesta liikkuvana palveluna, mukaan lukien kustannus- ja vaikuttavuusarvio sekä mahdollisuus toteuttaa liikkuvana apuvälinepalveluna esim. pilottina niille alueille sote-pisteisiin, joista apuvälinelainaamotoiminta on lakkautettu.

Liikkuvana palveluna toteutettava lainaamotoiminta on epärealistinen (vrt. apuvälinelainaamon tilantarve). Apuvälinetoiminnassa tarvitaan tila sekä puhtaille että likaisille apuvälineille (nämä eivät voi olla samassa tilassa). Liikkuva palvelu vaatisi toimintaan soveltuvan riittävän suuren kaluston ja säännöllisen työpanoksen yhdeltä kokopäiväiseltä kuljettajalta sekä yhdeltä kokopäiväiseltä fysioterapeutilta. Näiden lisäksi liikkuvassa palvelussa syntyisi kuluja mm. polttoaineista, autovakuutuksista ja -huolloista. Leasing-kalustona hinta myös nousisi korkeaksi, koska viikoittainen kilometrimäärä jää normaaliin liiketoimintaan nähden vähäiseksi. Jotta lainaamotoiminnasta saataisiin tarvittava hyöty eli apuvälineiden saatavuus olisi ajantasaista, tulisi auton kulkea jokaisessa yksikössä 3-5 kertaa viikossa. Alueelliset lainaamot palvelevat tällä hetkellä pääsääntöisesti jokaisena arkipäivänä.

Vuonna 2024 suljettujen apuvälinelainaamoiden lainausmäärät (2967 kpl) muodostivat 7,2 % kaikista apuvälinelainauksista (41 102 kpl):

- Merikarvia 573 kpl
- Säkylä 1 141 kpl
- Lavia 90 kpl
- Kokemäki 818 kpl
- Luvia 345 kpl

Näissä viidessä yksikössä yhteensä lainauksia oli keskimäärin 57 viikossa. Merikarvialaisia asiakkaita on lainaamoissa asioinut 343, säkyläläisiä 629 ja kokemäkeläisiä 587.Osa asiakkaista on voinut asioida myös esim. maakunnallisessa apuvälinelainaamossa tai naapurikunnassa. Lavia ja Luvian lukuja ei ole suoraan saatavissa, koska ovat osa isomman kunnan/kaupungin väestöä. Suhteutetut luvut ovat: Lavia 55 ja Luvia 213. Näin ollen keskimääräinen asiakasmäärä yhteensä viikossa on ollut 35 asiakasta.

Ehdotus
Esittelijä: Jaana Männikkö

Väestökehityksen ja ikääntyneiden palveluiden lautakunta päättää

- merkitä tiedoksi esitetyn vastineen ja ehdottaa, että aluehallitus merkitsee vastineen tiedoksi ja lähettää aloitteen ja vastineen aluevaltuustolle.

Kokouskäsittely
Lautakunta keskusteli valtuustoaloitteen vastineesta ja antoi siihen lausuntonsa. Lausunto pöytäkirjan liitteenä.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Terveys- ja sairaalapalveluiden lautakunta, 21.10.2026, § 37

Valmistelijat / lisätiedot:

Simo Rehunen, simo.rehunen@sata.fi

Liitteet

1 Apuvälineiden lainauksen saatavuus kaikissa sote-pisteissä Satakunnan hyvinvointialueella, Keskustan aluevaltuustoryhmä, valtuustoaloite 6.10.2025
2 Apuvälinekeskus suoritteet

Asian vireilletulo

Keskustan aluevaltuustoryhmä on jättänyt aluevaltuuston kokouksessa 5.10.2025 valtuustoaloitteen koskien ***apuvälineiden lainauksen saatavuutta kaikissa sote-pisteissä Satakunnan hyvinvointialueella.***

Aloitetta on käsitelty kuntoutuksen ohjausryhmässä 29.1.2026. Vastauksessa on hyödynnetty hankinta- ja logistiikkapalveluiden huolto- ja varastopäällikkö Sami Paavilaisen selvityksiä.

Aloitetta on käsitelty terveys- ja sairaalapalveluiden lautakunnassa 29.4.2026 (§18), josta se palautettiin valmisteluun eräiden täsmennysten tekemiseksi.

Toiminnasta

Sote-keskusten ja -pisteiden apuvälinelainauksesta perusapuvälineiden osalta vastaa aikuisten palveluiden kuntoutuspalvelut. Maakunnallisen apuvälinekeskuksen toiminnasta vastaa erityis- ja sairaalapalveluiden kuntoutuksen vastuuyksikkö ja konsernipalveluiden alaisuudessa oleva hankinta- ja logistiikkapalvelut.

Maakunnallinen apuvälinekeskus vastaa kaikista vaativista ja kalliista apuvälineistä kaikkien satakuntalaisten osalta. Siellä toimii apuvälinelainaamo (perusapuvälineet), joka palvelee niin porilaisia, kuin lähikuntien asukkaita ja lisäksi tarpeen mukaan myös muut satakuntalaiset voivat sitä hyödyntää.

Perusapuvälineiden osalta lainaustoiminta on keskitetty pääosin sote-keskuksiin palveluverkkosuunnitelman etenemisen mukaisesti. Sen mukaisesti apuvälinelainaamot on suljettu Merikarvialta, Kokemäeltä, Luvialta ja Laviasta.

Tällä hetkellä apuvälinelainaamot toimivat Porin Maakunnallisen apuvälinekeskuksen lisäksi sote-keskuksissa Kankaanpäässä, Harjavallassa, Eurassa, Raumalla ja Huittisissa. Lisäksi sote-pisteissä Säkylässä ja Eurajoella. Säkylän apuvälinelainaamo yhdistyy Euran lainaamoon vuoden 2026 aikana. Eurajoen apuvälinelainaamon toiminta punnitaan Rauman uuden sote-keskuksen valmistumisen myötä palveluverkkosuunnitelman mukaisesti.

Apuvälinelogistiikka

Apuvälinelogistiikka on hankinta- ja logistiikkapalveluiden vastuualueen yksikkö, joka hallinnoi hyvinvointialueella lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälineitä. Näiden lisäksi apuvälinelogistiikka vastaa yksiköiden sairaala- ja hoivasänkyjen, rollaattorien ja pyörätuolien huollosta, poistoon menevien uusinnasta ja laiterekisteristä.

Apuvälinelogistiikan tehtäviin kuuluu:

- Apuvälineiden kilpailutuksiin osallistuminen, sopimusten seuranta, hankinta, rekisteröinti ja tarroitus. Apuvälinelogistiikka tilaa kaikki lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälineet ja vastaa ulkoisista hankintamäärärahoista.
- Varastonhallinta
- Lainaamojen varastojen saldoseuranta ja niiden perusteella apuvälineiden toimitukset lainaamoihin
- Apuvälineiden poisto
- Apuvälineiden puhdistus
- Apuvälineiden korjaukset, palautushuollot, määräaikaishuollot, muutostyöt, ohjelmoinnit, sähköturvallisuusmittaukset
- Kuljetusten organisointi
- Yksiköiden sänkyjen, pyörätuolien ja rollaattorien huollot ja korjaukset, sekä käyttöiän ylittäneiden ja korjauskelvottomien poistaminen ja korvaavan laitteen toimitus tilalle.

Apuvälinelainaamoiden toiminta

SOTE-keskusten lainaamot lainaavat perusapuvälineitä. Lainaamot toimivat osana kuntoutuspalveluiden toimintaa. Lainaamotoiminnasta vastaa kuntoutuspalveluiden fysioterapeutit, joilla on osaaminen apuvälineiden palveluprosessista.

Apuvälinetoiminta vaatii:

- Osaava henkilökunta, joilla osaaminen apuvälinetoiminnasta ja siinä käytettävästä toiminnanhallintajärjestelmästä. Apuvälineiden tuntemus ja osaaminen niiden säätämiseen ja apuvälineen käyttökuntoisuuden tarkastamiseen
- Tarvittavat tilat: Apuvälineiden sovittamiselle, puhtaille apuvälineille, likaisille palautuneille apuvälineille ja tilat kuljetusta odottaville likaisille välineille, sekä saapuville puhtaille apuvälineille
- Tarvittavat kuljetuslinjat sekä puhtaille, että likaisille apuvälineille

Lainaamon henkilökunnan tulee sovittaa ja antaa käytönopastus kaikille lainattaville apuvälineille, ottaa vastaan palautuvat apuvälineet ja kirjata lainaus- ja palautustapahtumat toiminnanhallintajärjestelmään. Lisäksi varaston ylläpito kuuluu henkilökunnan tehtäviin.

Apuvälineiden kierto

Lainattaviin apuvälineisiin tallennetaan toiminnanohjausjärjestelmään laina-aika, joka määrittää palautus tai tarpeen uudelleen tarkistuksen ajankohdan. Laina-ajan päätyttyä lähetetään "karhu-kirje", joka on palautuskehotus / tiedustelu tarpeen jatkumisesta, jos apuvälinettä ei ole palautettu. Apuvälineiden laina-aika voi olla myös pitkäaikalainaus, jos tarve on pysyvä, jolloin palautusaika on avoin. Pitkäaikaisesti lainatut apuvälineet palautuvat, jos niissä on huolto- tai muuten vaihtotarvetta tai esim. asiakas menehtyy. Osa näistä apuvälineistä on palautuessaan jo käyttöikänsä loppupäässä.

Apuvälineiden palautuksen tulee tapahtua apuvälinelainaamoon, jossa palautus kirjataan järjestelmään ja palautettu apuväline tarkastetaan, jotta kaikki laitteeseen liittyvät osat palautuvat lainaussopimuksen mukaisesti.

Apuvälinetilasto Merikarvia

Liitteenä olevista tilastoista käy ilmi, että Merikarvialla lainattiin vuonna 2024 apuvälineitä 573kpl 206 asiakkaalle. Tämä tarkoittaa alle 4 asiakasta viikossa tasaisen toteuman mukaan. Apuvälinelainaamotoimintaa tekevän yksikön ylläpitäminen noin pienelle asiakasmäärälle ei ole tarkoituksenmukaista. Todellisuudessa luku lienee pienempi, koska osa lainauksista on kotihoidon henkilöstön tekemiä. Tämä toiminta Merikarvialla jatkuu edelleen.

Liitteenä eri apuvälinekeskusten lainausmääriä vuosilta 2020–2025.

Lautakuntakäsittelyssä 29.4.2026 pyydetyt täsmennykset (siltä osin kuin ne ovat saatavissa)

1. Arvio apuvälinelainauksen keskittämisen kokonaiskustannusvaikutuksista, mukaan lukien vaikutukset kuljetuksiin, henkilöstön työaikaan, kotihoidon ja muun hoitohenkilöstön ajankäyttöön sekä asiakkaiden asiointikustannuksiin

Apuvälinelainaamojen palvelut on toteutettu kuntien sote-pisteissä ja sote-keskuksissa aikuisten palvelujen kuntoutuksen työntekijöiden toimesta kuntoutuksen tiloissa. Päätökset sote-pisteissä olevien apuvälinelainaamojen siirtämisestä perustuvat poliittiseen päätökseen palveluverkon supistamisesta. Tällöin palvelut ammattilaisineen siirtyivät toisiin yksiköihin. Näin ollen jäljelle jääneissä sote-pisteissä ei enää ole tiloja (pl. Eurajoki) eikä kuntoutuksen ammattilaisia toteuttamassa apuvälinelainausta sovituksineen.

Apuvälinelainaamojen aukioloajat vaihtelevat yksiköittäin, pääsääntöisesti lainaamot ovat auki joka arkipäivä 1–5 tuntia päivässä. Aukioloajan lisäksi terapeutin työaikaa on varattu mm. puhtaiden ja likaisten apuvälineiden käsittelyä varten. Uusien toimipisteiden osalta pitäisi varata aikaa myös siirtymisiin, koska kokopäiväinen työnteko ei ko. pisteissä olisi mahdollista nykyisellään.

Keskikokoisen apuvälinelainaamon tilantarve on noin 70 m². Keskittämisen myötä keskimäärin ko. tiloista luovuttu ja tullut säästöä kokonaisvuokrissa ja vastaavasti uusien toimipisteiden myötä vuokrakustannukset nousisivat. Neliövuokrat vaihtelevat

kunnittain. Apuvälineiden kuljetuskustannukset (puhtaat ja likaiset erillään) ovat vähentyneet supistamisen myötä ja uusien toimipisteiden myötä kustannukset lisääntyisivät, koska osa mahdollisista uusista toimipisteistä ei ole nykyisten reittien varrella.

Apuvälinepalveluissa asioimiseen asiakkaat voivat käyttää Kela-taksia.

2. Selvitys asukkaiden palvelujen tosiasiallisesta saatavuudesta ja yhdenvertaisuudesta, erityisesti pitkien etäisyyksien ja maakunnallisen apuvälinelainaamon aukioloaikojen näkökulmasta

Yhdenvertaista saatavuutta apuvälinepalveluihin ei pystytä toteuttamaan kaikissa Satakunnan kunnissa. Satakunnan hyvinvointialueella on aina ollut kuntia, joissa ei ole ollut apuvälinelainaamon palveluita saatavilla. Apuvälinelainaamoon on totuttu hakeutumaan toisen kunnan alueelle esimerkiksi Karvialta, jonka lähin lainaamo sijaitsee Kankaanpäässä 45 km päässä.

Sote-pisteistä, joiden apuvälinepalvelut ovat nyt palveluverkon supistamisen yhteydessä siirretty, etäisyydet lähimpään apuvälinelainaamoon ovat:

- Kokemäki - Harjavalta 15 km
- Säkylä -Eura 15 km
- Lavia - Kankaanpää 28 km
- Luvia – Eurajoki 20 km
- Merikarvia - Kankaanpää 55 km

Maakunnallinen apuvälinekeskus vastaa Porin alueen asukkaiden perusapuvälineiden lainaamisesta ja kaikkien satakuntalaisten osalta vaativampien ja kalliimpien yksilöllisten apuvälineiden lainaamisesta, hankinnasta ja sovituksesta. Maakunnallisen apuvälinekeskuksen toiminta vaativimpien ja kalliimpien yksilöllisten apuvälineiden osalta ei ole muuttunut hyvinvointialueen aikana, eikä maakunnallisen apuvälinekeskuksen palveluita ole saatavilla kuntien apuvälinelainaamoissa. Esimerkiksi Huittisista matkaa maakunnalliseen apuvälinekeskukseen tulee 59 km.

3. Kuvaus lainausvaiheen asiakasturvallisuuden ja laadun varmistamisesta tilanteissa, joissa apuväline luovutetaan ilman fysioterapeutin tekemää sovitusta ja yksilöllistä käytönopastusta esim. taksikuskille, omaiselle tai naapurille (näin toimitaan esim. maakunnallisessa apuvälinelainaamossa)

Apuvälinetarve arvioidaan aina yksilöllisesti. Asiakkaalla on lisäksi oikeus saada yksilöllinen ohjaus apuvälineen käyttöön. Hänellä on myös halutessaan mahdollisuus siihen, että apuväline luovutetaan
jollekin toiselle asiakkaan osoittamalle henkilölle. Näissä tapauksissa apuvälineen käyttö ohjataan ko. henkilölle, jos sitä ei ole ohjattu arviointivaiheessa asiakkaalle esim. puhelimitse. Tämä toimintamalli on käytössä kaikissa
lainaamoissa. Kokemuksen mukaan turvallisuuden kannalta tässä mallissa ei ole syntynyt ongelmia. Kuitenkin yksilölliset ortoosit tulee
luovuttaa asiakkaille aina henkilökohtaisesti, koska ne vaativat sovittamista oikean koon löytymiseksi, ellei kyseessä ole uusinta.

Terapeutit ovat tottuneet ohjaamaan apuvälineen asennuksen ja käytön myös puhelimessa. Tämä onnistuu kokemuksen mukaan hyvin erityisesti yleisimmissä apuvälineissä. Haasteellisemmat apuvälinelainaukset pyritään aina ohjaamaan vastaanotolle. Tämä on kuitenkin aina asiakkaan valinta; apuvälinelainaamosta ei lainata apuvälineitä kenellekään ilman ohjausta silloin, jos asiakas ohjauksen haluaa.

Asiakkaat ovat itse vastuussa apuvälineiden kuljetuksesta. Joissain kunnissa kotihoidon työntekijät saattavat kuljettaa apuvälineitä kotihoidon asiakkaille kotiin ja ohjata niiden käytön. Tällöinkin lainaamossa fysioterapeutti on arvioinut oikean välineen ja ohjeistanut käytön asiakkaalle/omaiselle tai tarvittaessa kotihoidon henkilökunnalle. Kotihoidon henkilökunnalla on osaaminen perusapuvälineiden käyttöön, mutta arvio apuvälineestä tehdään fysioterapeutin toimesta. Apuvälineiden kuljettaminen ei pääsääntöisesti kuitenkaan kuulu kotihoidon työntekijöiden työtehtäviin.

Ilman minkäänlaista /arviota apuvälinettä ei lainata. Ohjaamalla/arvioimalla (vastaanotolla tai etänä, asiakkaalle itselle tai asiakkaan valtuuttamalle henkilölle) varmistetaan se, että lainataan oikeanlainen apuväline oikealle henkilölle.

4. Arvio valtuustoaloitteessa esitetyn apuvälinelainauksen toteuttamisesta liikkuvana palveluna, mukaan lukien kustannus- ja vaikuttavuusarvio sekä mahdollisuus toteuttaa liikkuvana apuvälinepalveluna esim. pilottina niille alueille sote-pisteisiin, joista apuvälinelainaamotoiminta on lakkautettu.

Liikkuvana palveluna toteutettava lainaamotoiminta on epärealistinen (vrt. apuvälinelainaamon tilantarve). Apuvälinetoiminnassa tarvitaan tila sekä puhtaille että likaisille apuvälineille (nämä eivät voi olla samassa tilassa). Liikkuva palvelu vaatisi toimintaan soveltuvan riittävän suuren kaluston ja säännöllisen työpanoksen yhdeltä kokopäiväiseltä kuljettajalta sekä yhdeltä kokopäiväiseltä fysioterapeutilta. Näiden lisäksi liikkuvassa palvelussa syntyisi kuluja mm. polttoaineista, autovakuutuksista ja -huolloista. Leasing-kalustona hinta myös nousisi korkeaksi, koska viikoittainen kilometrimäärä jää normaaliin liiketoimintaan nähden vähäiseksi. Jotta lainaamotoiminnasta saataisiin tarvittava hyöty eli apuvälineiden saatavuus olisi ajantasaista, tulisi auton kulkea jokaisessa yksikössä 3-5 kertaa viikossa. Alueelliset lainaamot palvelevat tällä hetkellä pääsääntöisesti jokaisena arkipäivänä.

Vuonna 2024 suljettujen apuvälinelainaamoiden lainausmäärät (2967 kpl) muodostivat 7,2 % kaikista apuvälinelainauksista (41 102 kpl):

- Merikarvia 573 kpl
- Säkylä 1 141 kpl
- Lavia 90 kpl
- Kokemäki 818 kpl
- Luvia 345 kpl

Näissä viidessä yksikössä yhteensä lainauksia oli keskimäärin 57 viikossa. Merikarvialaisia asiakkaita on lainaamoissa asioinut 343, säkyläläisiä 629 ja kokemäkeläisiä 587.Osa asiakkaista on voinut asioida myös esim. maakunnallisessa apuvälinelainaamossa tai naapurikunnassa. Lavia ja Luvian lukuja ei ole suoraan saatavissa, koska ovat osa isomman kunnan/kaupungin väestöä. Suhteutetut luvut ovat: Lavia 55 ja Luvia 213. Näin ollen keskimääräinen asiakasmäärä yhteensä viikossa on ollut 35 asiakasta.

Ehdotus
Esittelijä: Sari Rantanen

Terveys- ja sairaalapalveluiden lautakunta päättää

- merkitä tiedoksi esitetyn vastineen ja ehdottaa, että aluehallitus merkitsee vastineen tiedoksi ja lähettää aloitteen ja vastineen aluevaltuustolle.

- tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Aluehallitus, 10.11.2026, § 577

Valmistelijat / lisätiedot:

Simo Rehunen, simo.rehunen@sata.fi

Liitteet

1 Väestökehityksen ja ikääntyneiden palv.ltk. lausunto aloitteeseen apuvälineiden lainauksen saatavuus kaikissa sote-pisteissä
2 Apuvälinekeskus suoritteet
3 Apuvälineiden lainauksen saatavuus kaikissa sote-pisteissä Satakunnan hyvinvointialueella, Keskustan aluevaltuustoryhmä, valtuustoaloite 6.10.2025

Asian esittelyteksti väestökehityksen ja ikääntyneiden palveluiden lautakunnan kokouksessa 15.10.2026 § 51 ja terveys- ja sairaalapalveluiden lautakunnan kokouksessa 21.10.2026 § 37.

Ehdotus
Esittelijä: Tero Mäkiranta, hyvinvointialuejohtaja

Aluehallitus päättää

- merkitä tiedoksi ja ehdottaa aluevaltuustolle, että aluevaltuusto merkitsee tehdyt toimenpiteet tiedoksi vastauksena valtuustoaloitteeseen ja toteaa, että aloite on loppuun käsitelty

Tiedoksi
aluevaltuusto

Terveys- ja sairaalapalveluiden lautakunta, § 36,21.10.2026
Aluehallitus, § 578, 10.11.2026

§ 578
Vastine valtuustoaloitteeseen koskien Satakunnan hyvinvointialueen perusterveydenhuollon suoritteita ja hoitoonpääsytoteumia

SATAHADno-2024-10577

Terveys- ja sairaalapalveluiden lautakunta, 21.10.2026, § 36

Valmistelijat / lisätiedot:

Sanna Mustajoki, sanna.mustajoki@sata.fi

Liitteet

1 Satakunnan hyvinvointialueen perusterveydenhuollon suoritteet ja hoitoonpääsytoteumat sote-keskuksittain ja sote-pisteittäin sekä erikoissairaanhoidon kiireettömän hoidon toteumat kuukausittain julkisena raporttina, valtuustoaloite 9.12.2024.pdf

Asian vireilletulo

Sote-jory on 10.2.2025 käsitellyt valtuustoaloitetta 9.12.2024 103 §: Satakunnan hyvinvointialueen perusterveydenhuollon suoritteet ja hoitoonpääsytoteumat. Valtuustoaloite koskee Satakunnan hyvinvointialueen perusterveydenhuollon suoritteita ja hoitoonpääsytoteumia sote-keskuksittain ja sote-pisteittäin sekä erikoissairaanhoidon kiireettömän hoidon toteumia kuukausittain julkisena raporttina. Ensimmäisenä allekirjoittajana on Marjo Jaspa.

Vastine valtuustoaloitteeseen

Satakunnan yhteiseen tietoalustaan tehtiin tietoallasmigraatio toimittajan osalta 1.1.2025-31.5.2026. Migraation aikana tietoaltaalla olevan datan osalta ei voinut raportointikehitystyötä edistää. Satakunnan hyvinvointialueen tietoaltaaseen tulee dataa mm. sosiaali- ja terveydenhuollon asiakas- ja potilastietojärjestelmistä. Tätä tietoa hyödynnetään Satakunnan hyvinvointialueen tiedolla johtamisen tueksi. Satakunnan hyvinvointialueen ensisijaisena raportointijärjestelmänä käytetään Microsoft Power BI -alustaa, jonka avulla tuotetaan ja julkaistaan organisaation tiedolla johtamisen raportteja ja tunnuslukuja.

Valtuustoaloitteeseen vastauksena hyvinvointialueen tietovarannoista on rakennettu perusterveydenhuollon asiakkaiden ja suoritteiden osalta Power BI -raportti, joka hyödyntää hyvinvointialueen omaa raportointidataa. Raportin sisältö päivittyy keskitetysti ylläpidetystä tietoympäristöstä ja julkaistaan Power BI -palvelun verkkonäkymänä.

Hoitoon pääsyn tunnuslukujen tulee Terveydenhuoltolain (1326/2010) 55§ mukaan perustua THL:n julkaisemiin raportteihin. Raportille on laitettu THL:n linkit valtuustoaloitteessa pyydettyjen hoitoon pääsyn tunnuslukujen osalta.

Yhteenveto

Valtuustoaloitteen toteuttamiseksi Satakunnan hyvinvointialueen tietovarannoista rakennettiin Perusterveydenhuollon asiakkaat ja suoritteet -Power Bi-raportti (Microsoft Power BI). Raportti on julkaistu julkisesti hyvinvointialueen verkkosivuilla (Hoitoonpääsy - Satakunnanhyvinvointialue). Ratkaisu hyödyntää hyvinvointialueen keskitettyä raportointiympäristöä ja mahdollistaa ajantasaisen tiedon julkisen esittämisen verkkopalvelussa.

Ehdotus
Esittelijä: Sari Rantanen

Terveys- ja sairaalapalveluiden lautakunta päättää

- merkitä tiedoksi esitetyn vastineen ja ehdottaa, että aluehallitus merkitsee vastineen tiedoksi ja lähettää aloitteen ja vastineen aluevaltuustolle.
- tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Aluehallitus, 10.11.2026, § 578

Valmistelijat / lisätiedot:

Sanna Mustajoki, sanna.mustajoki@sata.fi

Liitteet

1 Satakunnan hyvinvointialueen perusterveydenhuollon suoritteet ja hoitoonpääsytoteumat sote-keskuksittain ja sote-pisteittäin sekä erikoissairaanhoidon kiireettömän hoidon toteumat kuukausittain julkisena raporttina, valtuustoaloite 9.12.2024.pdf

Asian esittelyteksti terveys- ja sairaalapalveluiden lautakunnan kokouksessa 21.10.2026 § 36.

Ehdotus
Esittelijä: Tero Mäkiranta, hyvinvointialuejohtaja

Aluehallitus päättää

- merkitä tiedoksi ja ehdottaa aluevaltuustolle, että aluevaltuusto merkitsee tehdyt toimenpiteet tiedoksi vastauksena valtuustoaloitteeseen ja toteaa, että aloite on loppuun käsitelty

Tiedoksi
aluevaltuusto

§ 579
Vastine oikaisuvaatimukseen koskien Kokemäen hammashoitolan sulkemista ja palvelutuotannon siirtoa

SATAHADno-2026-10656

Valmistelijat / lisätiedot:

Anna Alarautalahti-Heurlin, anna.alarautalahti-heurlin@sata.fi
Emilia Siven, emilia.siven@sata.fi
Katja Lepistö, katja.lepisto@sata.fi
Sohvi Hörkkö, sohvi.horkko@sata.fi
Janica Joutulainen, janica.joutulainen@sata.fi

Liitteet

1 Oikaisuvaatimus 6.10.2026, Kokemäen hammashoitolan sulkeminen ja palvelutuotannon siirto

Oikaisuvaatimuksen vireilletulo

Kokemäen kaupunki on jättänyt 5.10.2026 oikaisuvaatimuksen erityis- ja sairaalapalveluiden toimialuejohtajan 22.9.2026 § 35 tekemästä päätöksestä.

Oikaisuvaatimus on saapunut määräajassa.

Kokemäen kaupunki vaatii, että Satakunnan hyvinvointialueen aluehallitus kumoaa toimialuejohtajan 22.9.2026 tekemän viranhaltijapäätöksen § 35, koska päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä ja päätöksen tehnyt viranhaltija on ylittänyt toimivaltansa. Kokemäen kaupunki vaatii, että Satakunnan hyvinvointialue palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi toimivaltaisen toimielimen käsiteltäväksi tai toissijaisesti kumoaa päätöksen puutteellisen valmistelun ja vaikutusten arvioinnin vuoksi ja palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi.

Vastine

Valituksenalaisella päätöksellä päätettiin, *että Kokemäellä sijaitsevan kiinteän suun terveydenhuollon hoitoyksikön toiminta suljetaan ja palvelutuotanto siirretään liikkuvaan salkkuvastaanottoon, liikkuvaan suun terveydenhuollon hammashoitovaunuun sekä ohjaamalla asiakkaat muihin Satakunnan hyvinvointialueen suun terveydenhuollon hoitoyksiköihin. Aikuisväestö voi valita hammashoitolansa koko Satakunnan alueelta, esimerkiksi työssäkäyntialueelta. Sulkeminen tapahtuu, kun Harjavallan uusi hammashoitola ja Nakkilan laajennus valmistuvat.*

Päätös perustui aluehallituksen 21.4.2026 tekemään strategisen päätökseen, jolla linjattiin suun terveydenhuollon palvelujen järjestämisen yleisiä periaatteita hyvinvointialueella. Toimialuejohtajan päätöksellä 22.9.2026 pantiin siis toimeen aluehallituksen 21.4.2026 tekemä linjapäätös.

Toimivaltakysymyksestä

Satakunnan hyvinvointialueen hallintosäännössä (hyväksytty 15.4.2024 § 28) on säädetty aluevaltuuston ja aluehallituksen toimivallasta palveluverkkopäätöksiä koskien (hallintosääntö § 32–33). hallintosäännön mukaan aluevaltuusto päättää niiden toimipisteiden sijainnista, joiden päätoiminta on sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen palvelut. Aluehallitus puolestaan päättää merkittävistä laajavaikutteisista muutoksista sosiaali- ja terveydenhuollon toimipisteiden palveluihin. Toimipisteiden toiminnan siirrosta muissa, kuin em. tilanteissa päätetään viranhaltijapäätöksellä toimialuejohtajan yleistoimivallalla, josta säädetään hyvinvointialueen toimialueiden toimintasäännöissä. Erityis- ja sairaalapalveluiden toimintasäännön 5.1.1. kohdan mukaan: "*Mikäli päätösvaltaa ei lain taikka hallintosäännön taikka aluehallituksen päätöksen (ohjeen, toimenkuvan tai toimintasäännön) nojalla ole osoitettu tietylle toimielimelle tai viranhaltijalle, päätöksen toimialueelle toimintasäännöllä osoitetun järjestämisvastuun piiriin kuuluvasta asiasta tekee toimialuejohtaja toimialueellaan.*"

Oikaisuvaatimuksessa todetaan, että poliittisten toimielinten päätösvaltaan kuuluvat palveluverkkopäätökset, jotka vaikuttavat merkittävästi asukkaiden palvelujen saatavuuteen tai saavutettavuuteen.

Satakunnan hyvinvointialue korostaa, että päätös koskien Kokemäen hammashoitolan sulkemista ja palvelutuotannon siirtoa ei voida katsoa olevan vaikutuksiltaan *merkittävä ja laajavaikutteinen*, joten näin ollen päätösvalta on ollut viranhaltijalla.

Lisäksi aluehallitus päättää hallintosäännön tulkinnasta (hallintosääntö § 1). Aluehallitus on johdonmukaisesti noudattanut tulkintalinjaa, jonka perusteella on syntynyt rajanveto siitä, minkälaiset asiat kuuluvat hallituksen päätösvaltaan ja minkälaiset viranhaltijoille. Tämän tulkintalinjan mukaisesti päätös yksittäisen hammashoitolan sulkemisesta kuuluu viranhaltijan päätösvaltaan.

Turun hallinto-oikeus totesi ratkaisussaan (1251/2026), joka koski viranhaltijan toimivaltakysymystä vastaavanlaisessa tapauksessa (terveyspalvelujen siirtämistä Nakkilasta Harjavaltaan), että toimialuejohtajan päätös perustui aluevaltuuston hyväksymään palveluverkkosuunnitelmaan ja hallintosääntöön ja se oli osa laajempaa valtuuston linjaamaa kokonaisuutta. Hallinto-oikeus katsoi, että vaikka Nakkilan sote-pisteen lääkäri- ja hoitajapalvelujen siirtäminen Harjavallan sote-keskukseen pidentää joidenkin asiakkaiden matka-aikaa, muutos ei ollut sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain 4 §:n tai yhdenvertaisuusvaatimusten vastainen, sillä Harjavallan sote-keskus sijaitsee vain noin 12 kilometrin etäisyydellä ja vastaavia etäisyyksiä esiintyy muuallakin hyvinvointialueella.

Hallinto-oikeus totesi, että Nakkilan asukkailla on myös edelleen käytettävissään laaja palvelukokonaisuus, johon kuuluvat Harjavallan palvelut, digitaaliset sekä liikkuvat palvelut. Lisäksi Nakkilaan jäävät muut perustason palvelut, joten palvelujen saatavuus ja yhdenvertaisuus toteutuivat riittävällä tavalla. Hallinto-oikeus katsoi, että palvelujen keskittäminen oli lainmukaista, koska järjestely paransi palvelujen laatua, hoidon jatkuvuutta sekä toiminnan kustannusvaikuttavuutta.

Nyt käsiteltävänä olevassa valituksenalaisessa päätöksessä Kokemäen hammashoitolasta Harjavallan uuteen hammashoitolaan on matkaa noin 15 km. Linja-autovuoroja kulkee virka-aikaan 3–4 Kokemäeltä Harjavaltaan arkipäivisin päivittäin.

Liikuteltava salkkuvastaanotto tulee käymään Kokemäen koululla, jolloin voidaan tarkastaa ja hoitaa kouluikäiset pääsääntöisesti salkkuvastaanotolla. Kokemäellä tullaan pitämään vastaanottoa myös liikuteltavassa hammashoitovaunussa, jossa voidaan hoitaa koko väestöä. Aikuisväestö voi valita hammashoitolansa koko Satakunnan alueelta, esimerkiksi työssäkäyntialueelta. Satakunnan hyvinvointialue katsoo, ettei kyseessä ollut merkittävä laajavaikutteinen muutos.

Ennakkovaikutusten arvioinnista

Oikaisuvaatimuksessa väitetään, että ennakkovaikutusten arviointi olisi syntynyt vasta päätöksenteon jälkeen.

Tosiasiallisesti ennakkovaikutusten arviointilomake on valmistunut 17.9.2026 ja se on tallennettu asianhallintajärjestelmään 21.9.2026. Arviointilomakkeen tiedostomuotoa muutettiin julkaisukelpoiseen pdf-muotoon ennen yleiseen tietoverkkoon julkaisua 24.9.2026, ja inhimillisen virheen vuoksi arviointilomakkeen valmistumisen päivämäärä muuttui virheellisesti 24.9.2026. Näin ollen ennakkovaikutusten arviointi ei ole valmistunut päätöksenteon jälkeen vaan tosiasiallisesti ennen päätöksentekoa 21.9.2026.

Päätöksen taustalla on ollut ennakkovaikutusten arvioinnin lomake sekä laaja selvitys suun terveydenhuollon hoitolaverkoston toiminnasta ja yksiköiden sijoittumisesta Satakunnan hyvinvointialueella. Nämä selvitykset ovat olleet päätöksen liitteenä.

Oikaisuvaatimuksessa todetaan, ettei Kokemäen asukkaille aiheutuvia kielteisiä vaikutuksia ei olisi arvioitu riittävällä tarkkuudella. Hyvinvointialue katsoo, että ennakkovaikutustenarvioinnissa on arvioitu riittävällä tarkkuudella sekä asukkaiden, että hyvinvointialueen näkökulmia. Huomioitavaa on, ettei hyvinvointialue tarkastele palveluiden järjestämistä kuntarajojen mukaisesti, vaan asukaskeskittymien palvelutarpeen mukaisesti. Arvioinnissa on tarkasteltu palvelujen saavutettavuutta, etäisyyksiä, joukkoliikenneyhteyksiä sekä vaihtoehtoisia palvelun tuottamistapoja. Kokemäen alueelle ei jää pelkästään yhden palvelukanavan varaan perustuva ratkaisu, vaan palveluja tuotetaan jatkossa liikkuvan hammashoitovaunun, salkkuvastaanoton sekä muiden suun terveydenhuollon toimipisteiden kautta. Arvioinnissa on siten huomioitu palvelujen saatavuuden turvaaminen usealla toisiaan täydentävällä tavalla.

Saavutettavuuden osalta ennakkovaikutusten arviointilomakkeessa on todettu keskitetyn toimintaympäristön parantavan hoidon saatavuutta ja vaikuttavuutta, kun konsultaatio, moniammatillinen yhteistyö ja hoidon suunnittelu toteutuvat nykyistä sujuvammin. Keskitetyn rakenteen myötä esihenkilötyö helpottuu. Toiminnan suunnittelusta ja ohjaamisesta tulee joustavampaa ja lähiesihenkilöt voivat olla aidosti lähellä henkilöstöä sen sijaan, että aikaa kuluisi yksiköiden välillä liikkumiseen. Tämä selkeyttää arjen johtamista ja parantaa työntekijöiden hyvinvointia ja työssäjaksamista.

Suun terveydenhuollon palvelujen keskittäminen suurempiin yksiköihin vahvistaa sekä palvelutuotannon sujuvuutta että henkilöstön työhyvinvointia. Työvoiman saatavuus paranee, sillä suuret hoitolat tarjoavat nuorille ammattilaisille enemmän kollegiaalista tukea ja mahdollisuuksia kehittyä. Lisäksi uusi hoitola on esteetön. Lapset ja koululaiset tarkastetaan sekä hoitolassa että liikkuvilla palveluilla; salkkuvastaanotolla.

Oikaisuvaatimuksessa todetaan, että vaikutuksia lapsiin ja nuoriin, ikäihmisiin eikä talousvaikutuksia olisi huomioitu. Satakunnan hyvinvointialue pitää väitettä perusteettomana, sillä ennakkovaikutusten arvioinnissa on erikseen arvioitu vaikutukset lapsiin ja nuoriin. Ennakkovaikutusten arvioinnissa on myös oma kohtansa taloudellisille vaikutuksille. Lisäksi ennakkovaikutusten arvioinnissa on huomioitu myös muun ikäiset terveydenhuollon asiakkaat. Lasten, nuorten, ikääntyneiden sekä muiden erityistä tukea tarvitsevien ryhmien osalta vaikutuksia on arvioitu osana palvelujen saavutettavuuden kokonaisarviointia. Lisäksi suun terveydenhuollon palvelut säilyvät hyvinvointialueen järjestämisvastuulla eikä päätöksellä poisteta oikeutta palveluihin tai heikennetä palvelujen lakisääteistä saatavuutta. Muutos koskee ensisijaisesti palvelujen tuotantotapaa ja toimipisteverkkoa. Vaikutustenarvioinnilta ei voida edellyttää täydellistä tai yksityiskohtaista selvitystä jokaisen yksittäisen asiakasryhmän kaikista mahdollisista vaikutuksista. Hallintomenettelyn päätöksenteossa on katsottu olevan riittävää, kun päätöksentekijällä on käytettävissään asian ratkaisemiseksi tarpeellinen ja tieto päätöksen olennaisista vaikutuksista. Tässä tapauksessa käytettävissä on ollut muun muassa tieto palvelujen nykyisestä käytöstä, vaihtoehtoisista palvelupisteistä, liikkuvien palvelujen toimintamallista sekä palveluverkkouudistuksen kokonaisvaikutuksista. Näiden tietojen perusteella on katsottu, että päätöksenteon edellytykset ovat täyttyneet.

Liikkuvien palvelujen kapasiteetin osalta on todettava, ettei palvelujen järjestäminen perustu yksinomaan hammashoitovaunun tuottamaan kapasiteettiin. Tarkoituksena on muodostaa kokonaisuus, jossa liikkuvat palvelut täydentävät alueen muuta palveluverkkoa. Kokemäen asiakkaiden palvelutarve kohdentuu jatkossa useaan palvelukanavaan, minkä vuoksi yksittäisen hammashoitovaunun käyntikapasiteetin vertaaminen sellaisenaan aikaisemman hammashoitolan kokonaiskäyntimäärään ei anna oikeaa kuvaa palvelujen saatavuudesta tai riittävyydestä.

Oikaisuvaatimuksessa mainitut yksittäiset viittaukset Eurajoen tietoihin ennakkovaikutusten arviointiasiakirjassa ovat luonteeltaan teknisiä asiakirjavalmisteluun liittyviä inhimillisiä virheitä. Tosiasiallisesti niillä ei ole ollut vaikutusta päätöksen sisältöön, päätöksen perusteisiin tai asian lopputulokseen. Katsomme, että asiakirjaan jääneet virheelliset viittaukset eivät kuitenkaan osoita, että vaikutustenarviointi kokonaisuutena olisi ollut puutteellinen tai että päätös olisi syntynyt virheellisessä järjestyksessä.

Päätöksenteosta

Toiminnan siirto perustuu myös osaltaan kapasiteetti- ja käyttöastelaskelmiin, jotka selviävät päätöksen liitteestä: *Selvitys suun terveydenhuollon hoitolaverkoston toiminnasta ja yksiköiden sijoittumisesta Satakunnan hyvinvointialueella - tilasuunnittelun vaihtoehtoja tulevaisuuteen*.

Suun terveydenhuollon palveluverkkosuunnittelun selvitystyöryhmä aloitti selvitystyön syyskuussa 2025 ja työn pohjalta laadittiin kolme vaihtoehtoista suunnitelmaa palveluverkolle, jotka esiteltiin aluehallitukselle ensimmäisen kerran maaliskuussa 2026. Tässä vaiheessa aluehallitus antoi selvitystyöryhmälle lisäohjeistusta ja palautti suunnitelman takaisin valmisteluun. Selvitystä jatkettiin ja uusi versio neljällä vaihtoehdolla esiteltiin huhtikuussa 2026 ja aluehallitus eteni valintaan äänestämällä esitetyistä vaihtoehdoista. Aluehallituksella oli huhtikuussa

2026 valittavana myös vaihtoehto B, jossa Kokemäelle olisi jäänyt nykyinen hammashoitola samalla kuin Harjavaltaan olisi jäänyt hammashoitola. Aluehallitus äänesti ja päätti valita vaihtoehdon D, jossa Kokemäellä ei ole hammashoitolaa. Päätös luopua Kokemäen hammashoitolasta perustuu aluehallituksen äänestyksellä neljästä eri palveluverkkomahdollisuudesta valitsemaan vaihtoehtoon.

Kahdeksan kuukauden pituisen selvitystyön aikana kartoitettiin yksityiskohtaisesti ja tarkasti mm. kaikki hyvinvointialueen suun terveydenhuollon toimiyksiköt, niiden huonemäärät, hoitohuoneiden neliömäärät, huoneiden laskennalliset käyttöasteet, hoitokäyntien euromääräiset kustannukset, muut hoitoloihin kohdistuvat kustannukset, potilaiden käyntimäärät, potilaiden kotikunnat ja ohjautuminen hoitoon eri hoitoloihin, ammattihenkilöiden tämänhetkinen tilanne hoitoloittain. Myös logistiikan, puhtaanapidon ja välinehuollon osalta tarkasteltiin suun terveydenhuoltoon kohdistuvia kustannuksia niiltä osin kuin tietoja oli käytettävissä.

Suun terveydenhuollossa oli asiakaskäyntejä vastaanotoilla vuonna 2025 kaikkiaan yhteensä noin 185 000 kpl ja hoidettuja potilaita noin 72 000. Näissä luvuissa ovat mukana omatuotannon sekä ostopalvelutuotannon luvut.

Kokemäen hammashoitolassa käyntejä vuonna 2025 oli yhteensä 4010. Hoitohuoneita hoitolassa on kuusi. Laskennallinen käyttöaste (käynnit/huoneet/päivä) oli 2,57, joka on toiseksi matalin hyvinvointialueen hammashoitoloissa. Kokemäkeläiset hakeutuivat merkittävässä määrin myös muiden kuntien alueella sijaitseviin hammashoitoloihin. Selvityksessä ajalla 1.7.-31.12.2025 kokemäkeläisillä oli yhteensä 2200 käyntiä, joista kotikunnassa käyntien osuus oli 57 % ja muualla käyntien osuus 43 %.

Käynneistä yli 65-vuotiaiden käyntejä oli 30 % ja yli 85-vuotiaiden käyntien osuus 2 %.

Esitettyjen käyntitietojen mukaan iäkkäiden suun terveydenhuoltopalveluiden käyttö on merkittävästi vähäisempää kuin nuorten ja aikuisten käynnit. Seuranta-aikana Kokemäellä oli 33 käyntiä asiakkailla, joiden ikä oli 85 tai enemmän ja 211 käyntiä asiakkaalla, joiden ikä oli 74–84 vuotta. Kokonaiskäyntimäärä hyvinvointialueella ajanjaksolla oli 94714 käyntiä ja iäkkäiden käyntimäärien osuus oli Kokemäen osalta 0,3 %.

Selvityksessä tarkasteltiin yksiköiden kustannuksia vuoden 2025 kustannusten pohjalta ja suhteutettiin niitä käyntimääriin. Kokemäen hammashoitolan tilakustannukset vuodessa olivat kuudenneksi korkeimmat. Laskettaessa tilakustannuksia suhteessa käyntien määrään, Kokemäen hammashoitolan kustannukset olivat toiseksi korkeimmat.

Merkittävä haaste suun terveydenhuollon palvelutuotannon järjestämisessä on ammattihenkilöiden rekrytointi pienille paikkakunnille. Väestö keskittyy ja isot yksiköt kaupunkien ulkopuolella ovat vajaakäytöllä (esim. Kokemäki 6 hoitohuonetta), väestön siirtyessä isompiin kaupunkeihin asumaan. Tilastokeskuksen väestöennusteen mukaan Kokemäen väkiluku vähenee tulevien kymmenen vuoden aikana noin 7 %:lla ja 480 asukkaalla (https://stat.fi/fi/tilasto/vaenn). Kokemäen koululaisten hammashoito tapahtuu liikkuvien palveluiden avulla sekä muissa hoitoloissa kuten Nakkilassa, Eurassa tai Huittisissa.

Suurin osa suun terveydenhuollon yksiköistä on tai tulee olemaan sote-keskuksen tai sote-pisteen yhteydessä. Sote-keskuksen tai sote-pisteen toimintoihin suun terveydenhuollon palvelu sijoitetaan, jos se on tilojen riittävyyden näkökulmasta mahdollista.

Päätöksessä on huomioitu, että liikuteltava salkkuvastaanotto tulee käymään Kokemäen koululla, jolloin voidaan tarkastaa ja hoitaa kouluikäiset pääsääntöisesti salkkuvastaanotolla. Kokemäellä tullaan pitämään vastaanottoa myös liikuteltavassa hammashoitovaunussa, jossa voidaan hoitaa koko väestöä. Aikuisväestö voi valita hammashoitolansa koko Satakunnan alueelta, esimerkiksi työssäkäyntialueelta**.**

On myös huomioitava, että Suun terveydenhuollon ammattilaisten palveluja ei tarvita vuosittain, mikäli suun terveyden omahoito toteutuu. Näin ollen on perusteltua, että kiinteää toimipistettä ei ole etenkin, kun otetaan huomioon, että Kokemäellä sijaitsevan kiinteän suun terveydenhuollon yksikön käyntien osuus oli vain 2,5 % kaikista käynneistä vuoden 2025 aikana.

Yhteenveto

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021 jättää hyvinvointialueelle laajan harkintavallan päättää sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden järjestämisestä. Hyvinvointialueella on siten lähtökohtaisesti laaja oikeus itse päättää millaisella fyysisellä palveluverkolla ja minkälaisilla erilaisilla palvelujen tuottamisen tavoilla se lailla sille säädetyt tehtävänsä toteuttaa.

Hyvinvointialuelain 611/2021 7 §:n 1 momentissa tarkoitettu palvelujen yhdenvertaisen saatavuuden vaatimus tai sote-järjestämislain 612/2021 4 §:n 1 momentissa tarkoitettu vaatimus palvelujen toteuttamisesta yhdenvertaisesti eivät tarkoita, että palvelut olisi toteutettava kaikkialla ja kaikille samalla tavalla.

Suun terveydenhuollon palvelujen keskittäminen suurempiin yksiköihin vahvistaa sekä palvelutuotannon sujuvuutta että henkilöstön työhyvinvointia.

Edellä mainituin perustein Satakunnan hyvinvointialue katsoo, että palvelujen saavutettavuutta on arvioitu riittävästi ja ne ovat myös turvattuja ja päätös on tehty voimassa olevien toimivaltasäädösten mukaisesti eikä oikaisuvaatimus anna aihetta muuttaa erityis- ja sairaalapalveluiden toimialuejohtajan 22.9.2026 § 35 tekemää päätöstä.

Ehdotus
Esittelijä: Tero Mäkiranta, hyvinvointialuejohtaja

Aluehallitus päättää

- hylätä oikaisuvaatimuksen perusteettomana.

Tiedoksi
Oikaisuvaatimuksen tekijä, toimialuejohtaja Pia Lahtinen

§ 580
Vastine oikaisuvaatimukseen koskien Pihlavan hammashoitolan sulkemista ja palvelutuotannon siirtoa

SATAHADno-2026-10669

Valmistelijat / lisätiedot:

Katja Lepistö, katja.lepisto@sata.fi
Anna Alarautalahti-Heurlin, anna.alarautalahti-heurlin@sata.fi
Emilia Siven, emilia.siven@sata.fi
Janica Joutulainen, janica.joutulainen@sata.fi

Liitteet

1 Oikaisuvaatimus, Meri-Porin hammashoitolan sulkeminen (anonymisoitu)

Oikaisuvaatimuksen vireilletulo

Oikaisuvaatimuksen tekijä on jättänyt 14.10.2026 oikaisuvaatimuksen erityis- ja sairaalapalveluiden toimialuejohtajan 22.9.2026 § 32 tekemästä päätöksestä.

Oikaisuvaatimus on saapunut määräajassa.

Oikaisuvaatimuksen tekijä vaatii, että Satakunnan hyvinvointialueen aluehallitus kumoaa toimialuejohtajan 22.9.2026 tekemän viranhaltijapäätöksen § 32, sillä päätöksen tehnyt viranhaltija on ylittänyt toimivaltansa. Oikaisuvaatimuksen tekijä katsoo, että päätös olisi pitänyt tehdä aluehallituksessa. Lisäksi oikaisuvaatimuksen tekijän näkemyksen mukaan ennakkovaikutusten arviointi on puutteellista sekä tehty vasta päätöksenteon jälkeen.

Vastine

Erityis- ja sairaalapalveluiden toimialuejohtajan tekemässä päätöksessä *Pihlavassa sijaitseva kiinteä suun terveydenhuollon hoitolayksikkö suljetaan ja palvelutuotanto siirtyy liikuteltavaan salkkuvastaanottoon, liikkuvaan hammashoitovaunuun sekä ohjaamalla asiakkaat muihin Satakunnan hyvinvointialueen suun terveydenhuollon hoitoyksiköihin. Aikuisväestö voi valita hammashoitolansa koko Satakunnan alueelta, esimerkiksi työssäkäyntialueelta. Sulkeminen tapahtuu, kun Porin uusi keskushammashoitola valmistuu.*

Oikaisuvaatimuksessa väitetään, että päätöksen ennakkovaikutusten arviointi olisi syntynyt vasta päätöksenteon jälkeen.

Tosiasiallisesti ennakkovaikutusten arviointilomake on valmistunut 17.9.2026 ja se on tallennettu asianhallintajärjestelmään 21.9.2026. Arviointilomakkeen tiedostomuotoa muutettiin julkaisukelpoiseen pdf-muotoon ennen yleiseen tietoverkkoon julkaisua 24.9.2026, ja inhimillisen virheen vuoksi arviointilomakkeen valmistumisen päivämäärä muuttui virheellisesti 24.9.2026. Näin ollen ennakkovaikutusten arviointi ei ole valmistunut päätöksenteon jälkeen vaan tosiasiallisesti ennen päätöksentekoa 21.9.2026.

Päätöksen taustalla on ollut ennakkovaikutusten arvioinnin lomake sekä laaja selvitys suun terveydenhuollon hoitolaverkoston toiminnasta ja yksiköiden sijoittumisesta Satakunnan hyvinvointialueella. Nämä selvitykset ovat olleet päätöksen liitteenä.

Selvitystyön aikana kartoitettiin mm. kaikki hyvinvointialueen suun terveydenhuollon toimiyksiköt, niiden huonemäärät, hoitohuoneiden neliömäärät, huoneiden laskennalliset käyttöasteet, hoitokäyntien euromääräiset kustannukset, muut hoitoloihin kohdistuvat kustannukset, potilaiden käyntimäärät, potilaiden kotikunnat ja ohjautuminen hoitoon eri hoitoloihin, ammattihenkilöiden tämänhetkinen tilanne hoitoloittain. Myös logistiikan, puhtaanapidon ja välinehuollon osalta tarkasteltiin suun terveydenhuoltoon kohdistuvia kustannuksia niiltä osin kuin tietoja oli käytettävissä.

Laskennallinen Pihlavan hoitolan käyttöaste (käynnit/hoitohuone/päivä) vuonna 2025 oli 3,88. Käyttöaste on kolmanneksi matalin hyvinvointialueen hoitoloissa. Pihlavan hammashoitolassa on neljä hoitohuonetta ja käyntejä vuonna 2025 oli 4039 kappaletta.

Pihlavan hammashoitolassa yli 65-vuotiaiden käyntejä oli 24 % kaikista Pihlavan käynneistä ja yli 85-vuotiaiden käyntejä oli 1 %. Alle 14-vuotiaiden käyntejä oli 21 % kaikista Pihlavan hammashoitolan käynneistä.

Selvityksessä tarkasteltiin yksiköiden kustannuksia vuoden 2025 kustannusten pohjalta ja suhteutettiin niitä käyntimääriin. Pihlavan hammashoitolan tilakustannukset/käynti olivat 5,79 €.

Päätöksen taustalla on myös muun muassa se, että Pihlavan hammashoitolassa on ollut vapaita aikoja, koska niihin ei ole saatu asiakkaita, vaikka aikoja on tarjottu ajanvarauksessa. Huomionarvoista on ollut, että vaikka Pihlavan hammashoitola sijaitsee Porin kaupungissa, on myös sinne ollut ammattilaisten rekrytoinnissa haasteita. Suun terveydenhuollon palvelujen keskittäminen suurempiin yksiköihin vahvistaa sekä palvelutuotannon sujuvuutta että henkilöstön työhyvinvointia. Työvoiman saatavuus paranee, sillä suuret hoitolat tarjoavat nuorille ammattilaisille enemmän kollegiaalista tukea ja mahdollisuuksia kehittyä.

Ehdotus
Esittelijä: Tero Mäkiranta, hyvinvointialuejohtaja

Aluehallitus päättää

- hylätä oikaisuvaatimuksen perusteettomana.

Tiedoksi
oikaisuvaatimuksen tekijä

§ 581
Hyvinvointialuejohtajan päätöspöytäkirjat

Ehdotus
Esittelijä: Tero Mäkiranta, hyvinvointialuejohtaja

Ei uusia päätöksiä.

§ 582
Muut asiat

Ehdotus
Esittelijä: Tero Mäkiranta, hyvinvointialuejohtaja

Ei muita asioita.

§ 583
Tiedoksi merkittävät asiat

Ehdotus
Esittelijä: Tero Mäkiranta, hyvinvointialuejohtaja

Ei tiedoksi merkittäviä asioita.

§ 584

Lausunnon antaminen Turun hallinto-oikeudelle koskien Satakunnan hyvinvointialueen omaishoidon tuen toimintaohjetta ja myöntämisperusteita 1.7.2026 alkaen

SATAHADno-2026-4208

Valmistelijat / lisätiedot:

Anna Alarautalahti-Heurlin, anna.alarautalahti-heurlin@sata.fi

Liitteet

1 Lausunto hallinto-oikeudelle, omaishoidon tuen toimintaohje ja myöntämisperusteet 1.7.2026 alkaen

Turun hallinto-oikeus on lähestynyt Satakunnan hyvinvointialuetta lausuntopyynnöllään asiassa (diaarinumero 1831/03.04.04.04.09/2026).

Hallinto-oikeus pyytää Satakunnan hyvinvointialuetta

1) antamaan lausunnon, jossa viranomainen:

- antaa selostuksen asiasta
- lausuu täytäntöönpanokieltoa koskevasta vaatimuksesta
- vastaa valituksessa esitettyihin vaatimuksiin ja niiden perusteluihin sekä
- lausuu esitetystä selvityksestä

2) toimittamaan päätöksentekohetkellä voimassa olleen hallintosäännön, päätöksen perusteena olleet asiakirjat sekä muut asiaan liittyvät asiakirjat.

Valitus koskee Satakunnan hyvinvointialueen aluehallituksen päätöstä 1.9.2026 § 499.

Ehdotus
Esittelijä: Tero Mäkiranta, hyvinvointialuejohtaja

Aluehallitus päättää

- antaa liitteen mukaisen lausunnon Turun hallinto-oikeudelle sekä antaa hallintojohtajalle oikeuden täydentää lausuntoa tarpeellisilta osin koko oikeudenkäynnin ajan,
- tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Tiedoksi
Turun hallinto-oikeus

§ 585
Lausunnon antaminen Turun hallinto-oikeudelle koskien omaishoidon tuen palkkioluokkia 2026

SATAHADno-2025-10918

Valmistelijat / lisätiedot:

Anna Alarautalahti-Heurlin, anna.alarautalahti-heurlin@sata.fi

Liitteet

1 Lausunto hallinto-oikeudelle, omaishoidon tuen palkkioluokat

Turun hallinto-oikeus on lähestynyt Satakunnan hyvinvointialuetta lausuntopyynnöllään asiassa (diaarinumerot 1832/03.04.04.04.09/2026 sekä 1855/03.04.04.04.09/2026)

Hallinto-oikeus pyytää Satakunnan hyvinvointialuetta:

1) antamaan lausunnon, jossa viranomainen:

- antaa selostuksen asiasta
- lausuu täytäntöönpanokieltoa koskevista vaatimuksista
- vastaa valituksissa esitettyihin vaatimuksiin ja niiden perusteluihin sekä
- lausuu esitetystä selvityksestä

2) toimittamaan asiakirjoihin:

- aluehallituksen päätökseen 1.9.2026 § 503 liittyvän oikaisuvaatimuksen
- selvityksen siitä, miten ja milloin valituksenalaiset päätökset on annettu valittajille tiedoksi
- päätöksentekohetkellä voimassa olleen hallintosäännön
- päätöksen perusteena olleet asiakirjat sekä muut asiaan liittyvät asiakirjat.

Valitus koskee Satakunnan hyvinvointialueen aluehallituksen päätöksiä 1.9.2026 § 502 ja 503.

Ehdotus
Esittelijä: Tero Mäkiranta, hyvinvointialuejohtaja

Aluehallitus päättää

- antaa liitteen mukaisen lausunnon Turun hallinto-oikeudelle sekä antaa hallintojohtajalle oikeuden täydentää lausuntoa tarpeellisilta osin koko oikeudenkäynnin ajan sekä
- tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Tiedoksi
Turun hallinto-oikeus